

JAARVERSLAG 2011

WOORD VOORAF

KOEN HELSEN

Voorzitter POM Antwerpen
Gedeputeerde voor economie

LUC BROOS

Algemeen directeur

In deze publicatie brengen wij verslag uit van onze projecten en realisaties in 2011 als uitvoerder van het economisch beleid van de provincie Antwerpen. De Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) Antwerpen heeft als missie het economisch weefsel in onze provincie te versterken en doet dit op de volgende terreinen:

- het ontwikkelen van duurzame bedrijventerreinen
- het doelgericht werken op impulsen voor jonge ondernemers en speerpuntsectoren
- het promoten van onze provincie als dé investeringsregio

Onze hoofdtak is het zorgen voor een stevige economisch impuls door het weloordacht zoeken en ontwikkelen van ruimte voor bedrijvigheid. Hierbij is een evenwicht tussen wonen, werken en natuur van cruciaal belang voor de levenskwaliteit in onze provincie. Om die reden houden we enkele belangrijke principes aan bij elke ontwikkeling of heractivatie: een efficiënt ruimtegebruik met oog voor ecologische aspecten, een hoge levenskwaliteit voor de bedrijven en de omliggende woonwijken en een langetermijnvisie op het gebied van bedrijventerreinenbeheer.

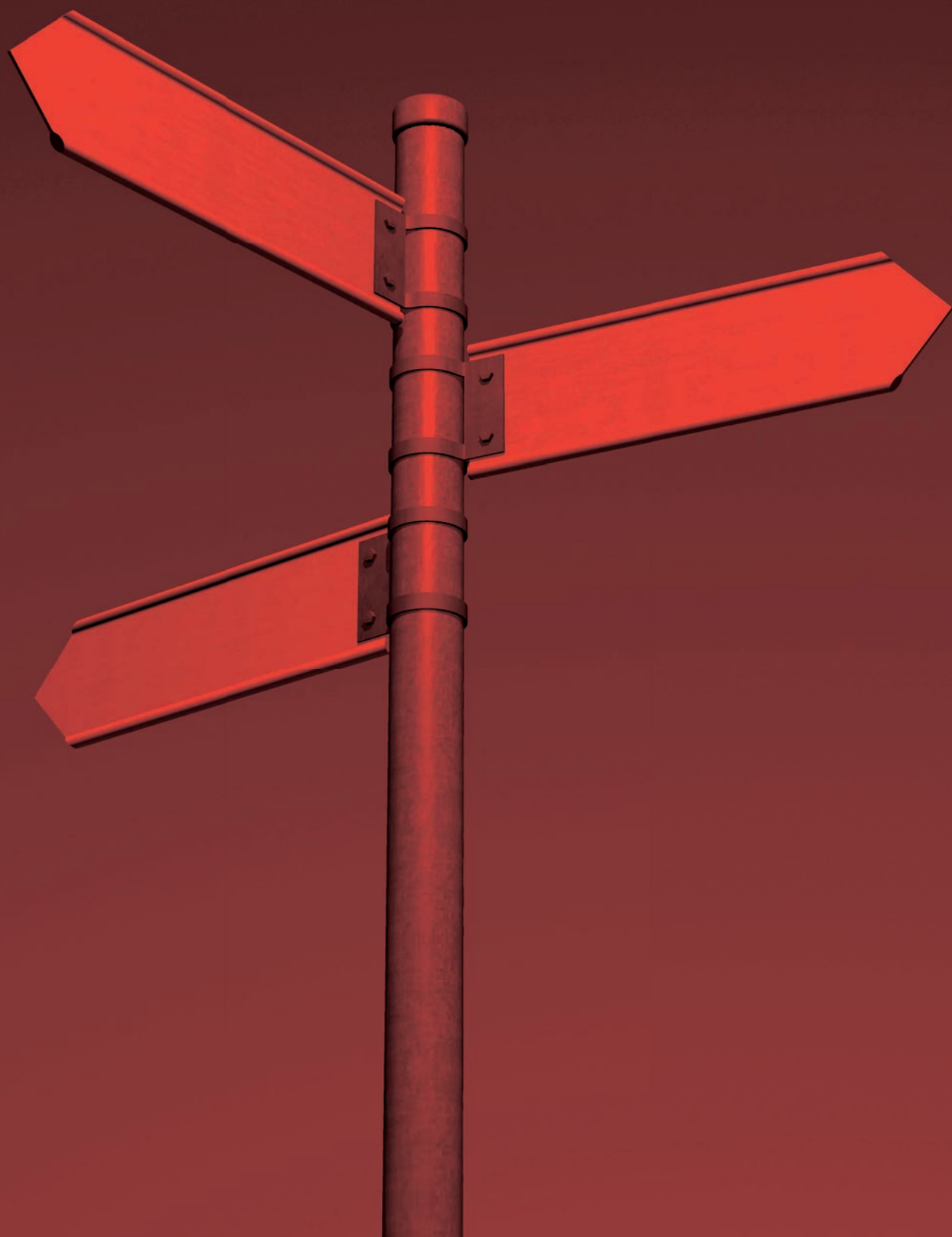
Verder werkt POM initiatieven uit om de jonge ondernemer te ondersteunen. Ondernemerschap is immers de basis van een bloeiende economie. Om het economisch weefsel van onze provincie te versterken, werken we ook op twee speerpuntsectoren: chemie en logistiek. In onze dichtbevolkte regio is het van cruciaal belang om de schaarse ruimte optimaal te benutten. Dit biedt vooral allerlei uitdagingen voor de logistieke sector. Om zowel het ruimtegebruik als de verkeersstromen in te perken, bedacht POM Antwerpen het Slim Logistiek Bedrijventerrein.

De afdeling 'Investeringspromotie' focust zich al sinds 2008 op de Chinese miljoenenstad Chongqing. Net zoals Antwerpen een hub is voor Europa, is Chongqing met zijn haven en landinwaartse ligging de toegangspoort voor het westen van China. Onze goede relatie werd in 2011 bekroond met de ondertekening van een zusterakkoord.

Onze werking steunt op de kracht van gedreven medewerkers. Hun inzet bij de projecten in dit jaarverslag vormen de basis voor de resultaten die we kunnen voorleggen.

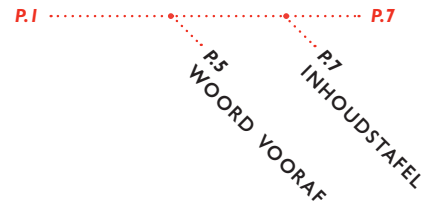
Tot slot willen wij onze dank uiten naar onze externe partners. Deze constructieve samenwerkingen zorgen mee voor een welvarende provincie Antwerpen.

Wij wensen u veel leesplezier.

#1

INLEIDING

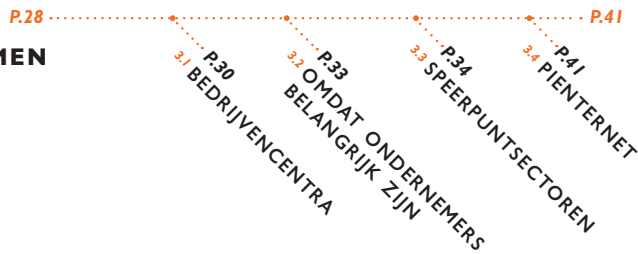
#2

BEDRIJVEN TERREINEN

#3

ONDERNEMEN

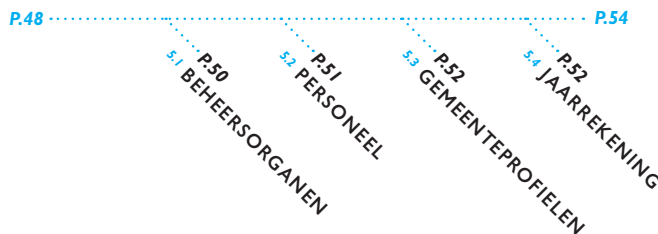
#4

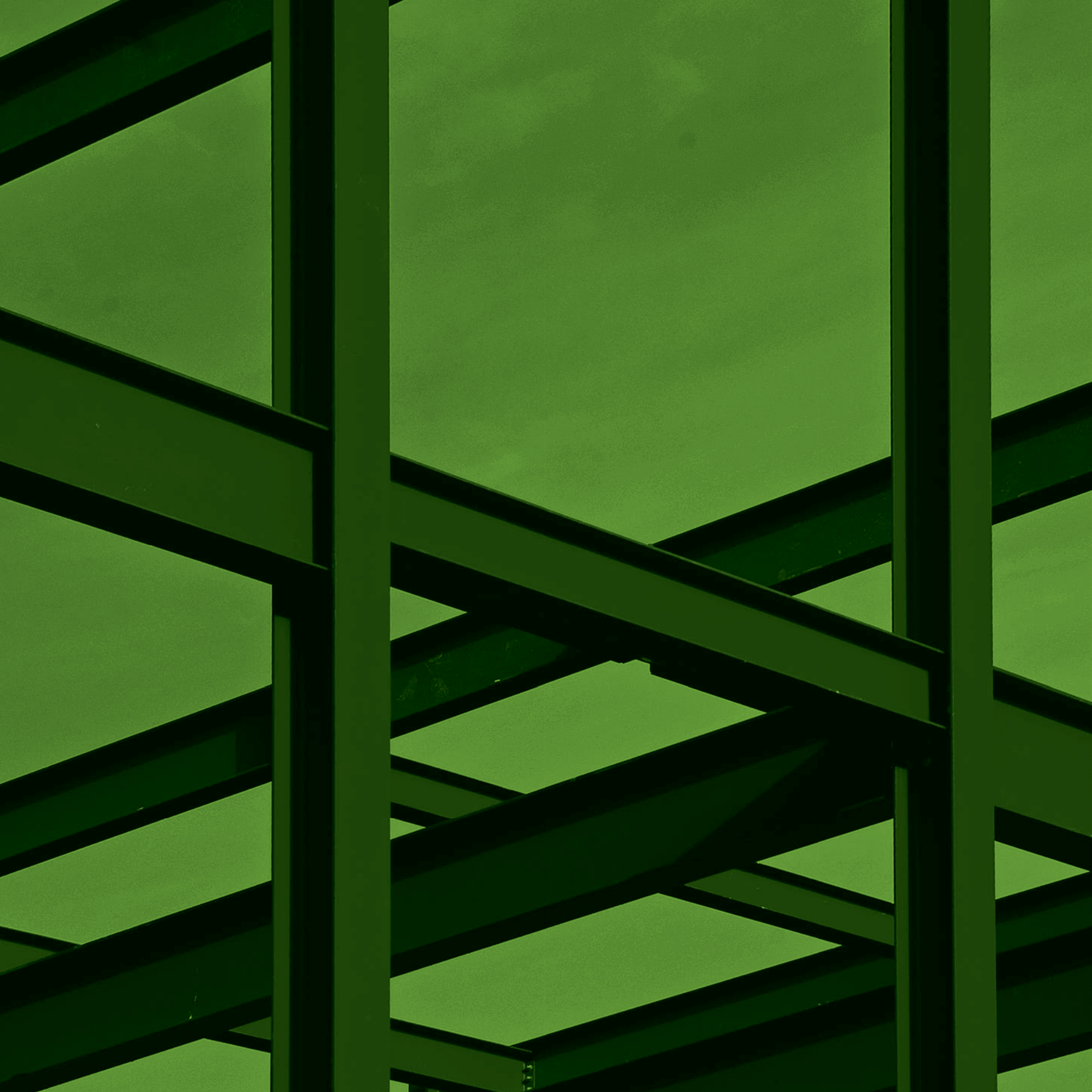
INVESTERINGS PROMOTIE

#5

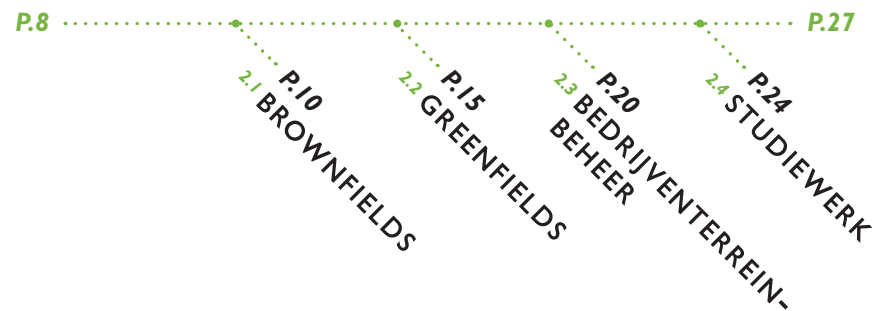
FEITEN & CIJFERS

#2

BEDRIJVEN TERREINEN

POM Antwerpen zorgt voor een stevige economisch impuls door het weldoordacht zoeken en ontwikkelen van ruimte voor bedrijvigheid. Hierbij is een evenwicht tussen wonen, werken en natuur van cruciaal belang voor de levenskwaliteit in onze provincie. In de eerste plaats gaan we op zoek naar ruimte die op het gewestplan als bedrijfsperceel is aangeduid, maar tot op heden onbenut blijft of proberen we verouderde terreinen te heractiveren of te herwaarderen. Verder gaat POM ook op zoek naar bijkomende ruimte voor onze bedrijven.

2.1 BROWNFIELDS

Boom Poort tot Noeveren

Het brownfieldproject Poort tot Noeveren beoogt de herontwikkeling van de industriezone Noeveren Oost, een terrein met een bruto-oppervlakte van 12 ha. De herontwikkeling verloopt in drie fases: de voormalige tegelfabriek, site Marintec met ontsluiting van het terrein en het hervormen van de Zinkfabriek.

In 2011 werd alles in het werk gesteld om de problematiek rond de ontsluiting van het terrein op te lossen. Met de gemeente, Waterwegen en Zeekanaal NV en de eigenaars kwamen we tot een samenwerkingsovereenkomst betreffende financiering en na opstellen van het lastenboek gunde onze raad van bestuur in december 2011 de wegenis- en rioleringswerken.

Verder startte POM met een onderzoek naar de haalbaarheid van een dienstencentrum op het terrein.

LIGGING

Boom, deelgemeente Noeveren, aan de Rupel

OPPERVLAKTE

12 ha waarvan 10,7 ha netto

PARTNER(S)

Gemeente Boom

Waterwegen & Zeekanaal NV
eigenaars op het terrein

Hemiksem/Hoboken Scheldeboord

Dit project focust zich op de bestaande bedrijventerreinen in Hoboken en Hemiksem, grenzend aan de Schelde. In een eerste studiefase werd voor alle bedrijventerreinen in de zone gekeken naar de knelpunten en kansen om de bedrijventerreinen te verduurzamen. In een tweede fase wordt het accent gelegd op het herorganiseren van de verkeersstromen naar en doorheen het bedrijventerrein.

In 2011 werd de haalbaarheid van een voorstel van stad Antwerpen bestudeerd.

LIGGING

Hemiksem en Hoboken, aan de Schelde

OPPERVLAKTE

220 ha waarvan 10 ha netto

PARTNER(S)

stad Antwerpen

Herwaardering Albertkanaal

In 2009 startte POM dit project op vanuit de visie dat een aantal verbeteringen aan het bestaande bedrijventerrein konden leiden tot een beter ingerichte zone en een positiever ondernemersklimaat. Agentschap Ondernemen ging akkoord met een fonds van €330.000 subsidie voor acties die bijdragen aan de doelstelling van het project. Voor de selectie van de projecten richtten de lokale overheden, nv De Scheepvaart, de Vlaamse Overheid, werkgeveringsorganisaties en POM Antwerpen onder leiding van de lokale bedrijvenvereniging 'De Nijverheidskring' een stuurgroep op.

Bij het opstellen van een gedetailleerde visienota is de noodzaak aan een bredere en gebiedsgerichte aanpak van het projectgebied duidelijk geworden. POM Antwerpen stelde vast dat een aanpak vanuit de economische invalshoek alleen niet volstaat om een oplossing te bieden aan de diverse problemen die zich voordoen in deze zone. De bedrijvenzone langs het Albertkanaal is zo verbonden en verweven met het omliggende stedelijk weefsel dat een ruimere visie nodig is gebleken.

De raad van bestuur van POM steunde het verzoek dat er vanuit de Vlaamse overheid een initiatief zou worden genomen om een bredere ruimtelijke visie op te maken. De dienst Ruimtelijke Planning van de provincie Antwerpen start een gebiedsgericht project op basis van het door POM Antwerpen opgemaakte actieplan. Door middel van een strategie met twee sporen, namelijk een globaal kaderplan en gebiedsgerichte acties, zal de visie van POM Antwerpen worden verbreed en verfijnd. POM werkt momenteel al concreet aan enkele acties uit het actieplan.

Herwaardering Albertkanaal Klein Schijn

Het vervangen van de waterloop Klein Schijn door een actueel waterbeheersysteem kadert in het grotere herstructureringsproject 'Herwaardering Albertkanaal'. De nieuwe situatie voor de waterhuishouding zal een positieve bijdrage zijn aan de herstructurering van het omringende bedrijventerrein.

De samenwerkingsovereenkomst tussen POM Antwerpen, de provincie Antwerpen en nv De Scheepvaart werd in april 2011 door de raad van bestuur goedgekeurd. Een onderzoekopdracht die de technische en financiële consequenties van het opheffen van de waterloop in kaart brengt, werd door de stuurgroep uitgetekend.

LIGGING

Alle bedrijventerreinen die grenzen aan het Albertkanaal in de gemeenten Antwerpen, Schoten en Wijnegem
ca. 400 ha

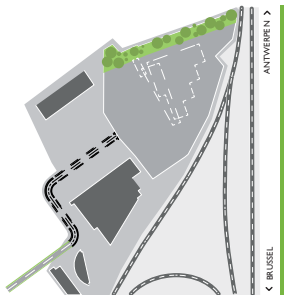
OPPERVLAKTE

LIGGING

Waterloop Klein Schijn, ten zuiden van het Albertkanaal, mondt uit in het Groot Schijn (Schijnpoort, Antwerpen)
ca. 200 ha
nv De Scheepvaart
Dienst Waterbeleid provincie Antwerpen

OPPERVLAKTE

PARTNER(S)

Kontich Satenrozen

Dit projectgebied van 2,4 ha is momenteel als industriezone bestemd, maar niet als dusdanig in gebruik. Daarenboven verhinderen een aantal zonevreemde woningen de ontsluiting van deze gronden. POM zal via minnelijke verwerving de economische bestemming en nieuwe ontsluitingsweg realiseren.

In 2011 werd zo reeds ca. 1,5 ha van het projectgebied minnelijk aangekocht, waaronder de helft van de zonevreemde woningen. Ook werd de opstart van een onteigeningsprocedure voorbereid om de gronden te verwerven voor de nieuw aan te leggen ontsluitingsweg. De gesprekken met alle betrokken eigenaars lopen.

LIGGING	Kontich, langs de E19 Antwerpen-Brussel
OPPERVLAKTE	2,4 ha
PARTNER(S)	In eigen beheer

Niel watergebonden bedrijventerrein

Dit brownfieldproject omvat de terreinen die momenteel worden ingevuld door de bedrijven Coeck en Wienerberger en heeft tot doel een toekomstvisie uit te werken zodat de economische activiteiten op een duurzame manier worden bestendigd. De visie werd eerst uitgewerkt in een masterplan en later geformaliseerd via een gewestelijk RUP. Het actieplan is ook bepaald, waarbij het zwaartepunt ligt bij infrastructurele aanpassingen, namelijk de realisatie van een nieuwe ontsluitingsweg, een fietstunnel, een nieuw waterhuishoudingssysteem en de buffers tussen het bedrijventerrein en de bewoning. In 2011 werden de plannen in detail uitgewerkt, alsook de natuurmaatregelen die opgelegd worden vanuit het Agentschap Natuur en Bos. Eind 2011 zijn deze nagenoeg klaar om de nodige vergunningen en machtigingen aan te vragen.

De fietstunnel werd al officieel geopend. De bedrijven Coeck en Wienerberger werken samen voor verdere investeringen in het terrein.

LIGGING	Niel, begrensd door het centrum, de Rupel, Hellegat en het natuurgebied Walenhoek
OPPERVLAKTE	37 ha waarvan 5 ha netto
PARTNER(S)	Betonfabriek Coeck Wienerberger Gemeente Niel

Willebroek Noord

De herontwikkeling van Willebroek Noord heeft tot doel het bedrijventerrein grondig te herordenen en alle ruimte optimaal voor economische activiteiten te benutten. De krijtlijnen van de projectontwikkeling werden bepaald door het PRUP Willebroek Noord, het protocol Willebroek Noord en het PPS contract met Group Bernaerts en de gemeente.

In dit brownfieldproject worden een aantal gemeenschappelijke infrastructuren aangelegd, zoals groen- en waterbuffers, waarvan het onderhoud wordt geregeld via structureel parkmanagement. Om dit parkmanagement te organiseren werd de vzw Bedrijvenpark Willebroek-Noord opgericht.

In 2011 werd de fiets- en voetgangerstunnel van de stationsomgeving naar het terrein in gebruik genomen.

LIGGING

Willebroek, ten noorden van de woonkern, begrensd door A12, Zeekanaal en spoorlijn

OPPERVLAKTE

120 ha waarvan 45 ha in herontwikkeling

PARTNER(S)

Group Bernaerts

Willebroek Noord fase 2

Het terrein is een voormalige cokesfabriek en is gelegen ten zuiden van de spoorweg die door het projectgebied Willebroek Noord loopt.

Het project beoogt een herontwikkeling van de voormalige cokesfabriek op basis van een gefaseerde aanpak. Allereerst wordt de aanwezige bodemverontreiniging aangepakt. Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met OVAM en de huidige eigenaars.

LIGGING

Willebroek, ten zuiden van de spoorlijn

OPPERVLAKTE

12 ha waarvan 10,89 ha netto

PARTNER(S)

OVAM

Wilrijk Terbekehof

Via de projectoproep “Duurzame acties op bedrijventerreinen” van 2008 maakte de bedrijvenvereniging “Handel en Industrie Wilrijk” (HIW) in de loop van 2009 haar visie op voor de toekomst van het bedrijventerrein. Dit leidde onder meer tot een masterplan met elementen zoals beeldkwaliteit, verkeerscirculatie, bewegwijzering, inbreiding, heraanleg openbaar domein en waterhuishouding. In de projectoproep “Duurzame acties” uit 2009 werd ook het vervolgproject van HIW geselecteerd rond de thema’s mobiliteit en waterhuishouding.

Met bijkomende financiële steun van het Agentschap Ondernemen werkte POM Antwerpen in samenwerking met de bedrijvenvereniging HIW een vervolgproject uit rond mobiliteit en waterhuishouding: Voor het thema mobiliteit voerde Omgeving cvba in de loop van 2010-2011 een studieopdracht uit over de mobiliteit in de industriezone Terbekehof. Als resultaat van deze studie ligt er nu een goedgekeurd voorontwerp klaar voor de

heraanleg van de Terbekehofdreef en de kruispunten met de Moerelei. POM Antwerpen en HIW werken nu op basis van dit voorontwerp een verder project uit, met de bedoeling om de plannen tot uitvoering te brengen.

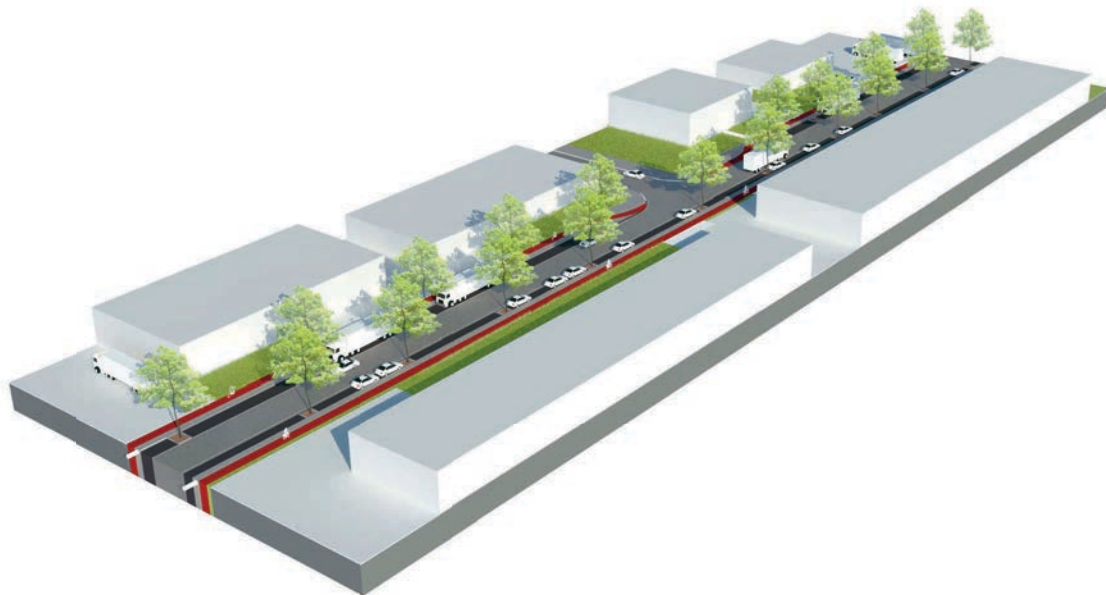
Voor het thema waterhuishouding werkt POM Antwerpen in samenwerking Inet Aquafin/RI-ANT aan een project voor de realisatie van een combinatie van een gescheiden rioleringstelsel en een gemeenschappelijke waterbuffering voor de bedrijven. Studiebureau Grontmij is gestart met de uitvoering van de gemeenschappelijke studieopdracht. Als eerste stap zal een inventaris worden opgemaakt van de rioleringssituatie van alle bedrijven in de bedrijvenszone.

LIGGING

Bedrijvenszone Terbekehof, gelegen langs de A12 op het grondgebied van stad Antwerpen (District Wilrijk)

PARTNER(S)

HIW
Aquafin/RI-ANT

2.2 GREENFIELDS

Boom/Niel Krekelenberg 2

Het project Krekelenberg 2 heeft tot doel een bedrijventerrein te realiseren van een 17 ha, aansluitend aan het terrein Krekelenberg 1 en complementair aan de activiteiten op Waterfront te Niel. Hiervoor heeft de toenmalige GOM in 2003 een een publiek-private samenwerking afgesloten met BC&E NV.

Niettegenstaande de terreinen reeds in 2008 verkocht werden, is er nog geen zichtbare terreinontwikkeling. De ontwikkeling werd immers gekoppeld aan de aanleg van de N171 naar de A12 (de zgn. banana). POM heeft een nauw overleg met het kabinet van Vlaams minister van mobiliteit Hilde Crevits en Administratie Wegen en Verkeer Antwerpen. Als alles goed verloopt zou begin 2013 gestart worden met de aanleg van de N171. Nu is het enkel nog wachten op een stedenbouwkundige vergunning voor de bedrijven. Het terrein is wel volledig bouwrijp en voorzien van alle groen.

LIGGING

OPPERVLAKTE

PARTNER(S)

EERDERE UITGIFTE

Boom en Niel, aansluitend op het terrein Krekelenberg 1, aan de N171
32,51 ha waarvan 16,80 ha netto
BC&E NV
4,9 ha aan Peri NV
10,8 ha aan Prologis NV (Ontwikkelaar die bouwt in functie van de eindgebruiker. Geïnteresseerden mogen contact opnemen met POM Antwerpen)

Broechem Ranst

In 1998 al bestemde Vlaanderen dit gebied tot regionaal bedrijventerrein. Tot 2004 gebeurde er niets door een aantal belemmerende factoren: zoals ondermeer de moeilijke ontsluiting, de nabijheid van de spaarbekkens van AWW en het verdeelstation van Elia, de aanwezigheid van het natuurgebied en een niet-evidente eigendomsstructuur. De Vlaamse regering nam het terrein in april 2004 op in haar actieprogramma en POM liet daarop een financiële haalbaarheidsstudie uitvoeren en onderzocht de eigendomsstructuur.

Op basis van deze haalbaarheidsstudies kwam POM Antwerpen tot de conclusie dat het gebied niet ontwikkelbaar is: een terreinontwikkeling is financieel niet rendabel en er blijven een aantal knelpunten (ontsluiting, riolering, natuur, ...) het terrein belasten. De raad van bestuur van POM besliste dan ook in februari 2011 om het terrein niet te ontwikkelen en suggereerde aan de Vlaamse overheid het projectgebied te herbestemmen.

LIGGING

OPPERVLAKTE

Ranst, begrensd door Albertkanaal, E313 en spaarbekkens AWW
30,90 ha

Lier Duwijck - fase 2

Lier Duwijck II is de uitbreiding van Duwijck I dat door POM in eigen beheer wordt ontwikkeld. Net als Duwijck I is het de bedoeling om met deze ontwikkeling een voorbeeld te stellen in de publieke bedrijventerrein-ontwikkeling. POM Antwerpen streeft naar compactheid op het bedrijventerrein. Gekoppeld en gegroepeerd bouwen en bouwen in verschillende lagen wordt bevorderd. Nevenactiviteiten moeten op de verdiepingen of onder het maaiveld worden georganiseerd.

De principes van duurzaamheid en CO₂-neutraliteit bij de aanleg van het terrein worden eveneens toegepast. Op dit terrein zal bedrijventerreinbeheer verder worden toegepast. Bedrijven die zich willen vestigen op dit terrein zullen deze principes moeten onderschrijven. Zo wordt er gebruik gemaakt van dubbellagig beton waarbij in de onderlaag puingranulaat wordt verwerkt en in de toplaag wordt titaandioxide (TiO₂) verwerkt. De fiets- en voetpaden die aansluiten aan de betonwegen worden beklemd met stenen waarvan de toplaag eveneens TiO₂ bevat.

Het is een gemengd regionaal bedrijventerrein. Dit impliceert dat enkel economische activiteiten met regionale reikwijdte worden toegelaten. De hoofdbestemming van de bedrijvigheid is gericht op productie, verwerking en recyclage van goederen, bouwnijverheid, op- en overslag en distributie. Detailhandel en autonome kantoren zijn niet toegelaten. Daarnaast wordt ook gestreefd naar het aantrekken van kennisintensieve bedrijven.

LIGGING

Lier - ten noorden van de Antwerpsesteenweg (N 10)

OPPERVLAKTE

30 ha, waarvan 20 ha netto

UITGIFTE IN 2011

5,19 ha waarvan

1,50 ha aan Mivas vzw

1,00 ha aan 3DV

0,31 ha aan Steel Concept

0,51 ha aan Lemcool

1,00 ha aan Vervoer

Verhaegen-Rils bvba

0,51 ha aan Bryon-Valoro bvba

0,37 ha aan Slaappunt bvba

1,03 ha aan Phlipppo Showlights

13,88 ha

EERDERE UITGIFTE

NOG BESCHIKBAAR

Lier Duwijck **Lier - Kruispunt**

Ter ontsluiting van het bedrijventerrein Duwijckpark is door POM Antwerpen in samenwerking met stad Lier, Europa en Vlaanderen een kruispunt aangelegd. Deze rechtstreekse ontsluiting naar de ring is voorzien langs de Plaslaar waarbij het knooppunt op de Ring tegelijkertijd ook de bedrijventerreinen Hagenbroek en Mallekot rechtstreeks ontsluit. De omliggende woonstraten worden dan ontlast van verkeer. Extra begeleidende maatregelen zijn voorzien voor wat betreft openbaar vervoer, fietsverkeer en carpooling.

Op 30 november werd het lichtengestuurd kruispunt officieel ingehuldigd.

LIGGING

Lier - ten noorden van de Antwerpsesteenweg (N 10)

INVESTERING

€ 776.179,59

SUBSIDIES

€ 232.853,88 (Vlaanderen Efro)

€ 216.243,63 (Vlaanderen, Module 14)

€ 105.172,33 (Stad Lier)

€ 221.909,74 (Provincie Antwerpen)

ECO₂ PROFIT

Lier Duwijck **Eco2Profit**

Eco2Profit is een grensoverschrijdend project met Europese steun dat zich richt op KMO's met een duidelijk doel: samen minder CO₂ uitstoten en meer groene energie gebruiken én een positieve impact op de bedrijven met kostenbesparing tot gevolg. Daarom ook dat Eco2Profit ijvert voor samenwerking tussen de bedrijven en voor lokale productie van groene stroom.

POM Antwerpen verbindt de bedrijven op haar terreinen via de koopakte tot CO₂-neutraal elektriciteitsverbruik, zo ook op de ontwikkeling Duwijck II in Lier. Maar POM gaat verder en legt de infrastructuur op Duwijck II (en ook in Wijnegem Den Hoek 3) aan met materialen die de uitstoot van broeikasgassen verlagen: een innovatief luchtzuiverend beton (met TiO₂) en energiezuinige verlichting.

Bekijk onze partners op www.eco2profit.eu

Putte Muggenberg

Het startschot van deze ontwikkeling werd gegeven door de goedkeuring door de Provincieraad van Antwerpen in 2009 van het RUP Muggenberg. Hierdoor kan POM een maximale invulling realiseren van dit KMO-gebied. Om een zuinig ruimtegebruik te kunnen garanderen, is het van belang alle projectgronden in één hand te brengen. Hiervoor werd in 2011 onteigeningsmachtiging verkregen. Tevens werden op het eind van het jaar al minnelijke gesprekken gestart met de betrokken eigenaars.

LIGGING

Putte, gelegen tussen Tinststraat, Leuvense Baan en Eikenstraat

OPPERVLAKTE

5,16 ha

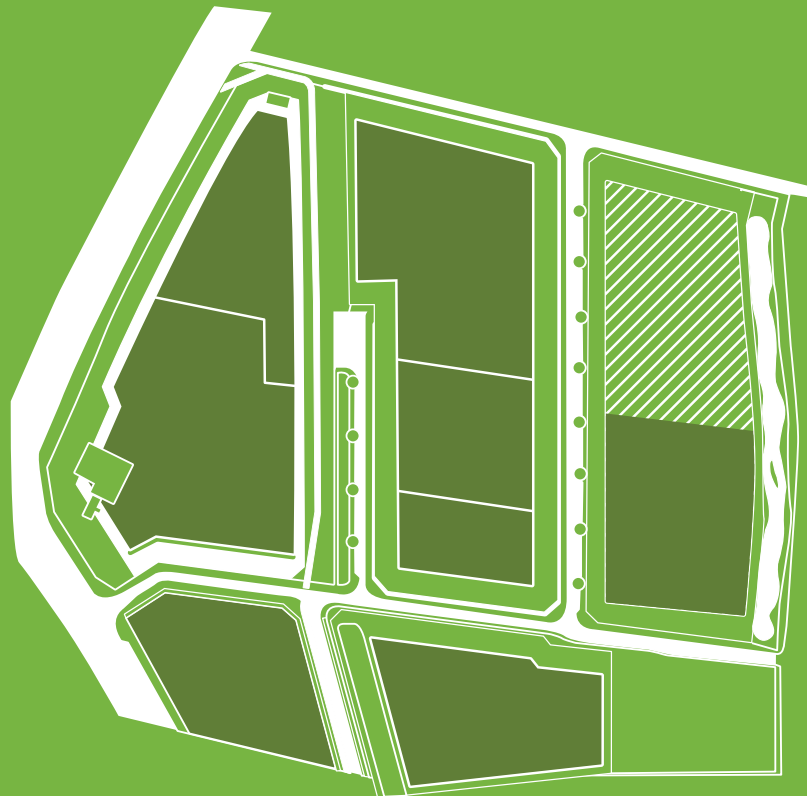
PARTNER(S)

nv Skimmo

VOORLOPIG INRICHTINGSPLAN
Sint-Katelijne-Waver Veiling Zuid

PLATTEGROND
Wijnegem Den Hoek 3

Puurs Pullaar 2

Pullaar 2 is een nieuw bedrijventerrein dat aansluit bij het bestaande terrein Pullaar 1. In 2006 werd gestart met het bouwrijp maken en de ontwikkeling van het terrein. Hiervoor sloot de toenmalige GOM een publieke-private samenwerking af met de NV Pullaar. De infrastructuurwerken op het terrein zijn reeds in 2007 beëindigd. Er is nog 7.600m² beschikbaar voor verkoop.

LIGGING
OPPERVLAKTE
PARTNER(S)
UITGIFTE IN 2011
EERDERE UITGIFTE

Puurs, aan de N16
30 ha waarvan 28 ha netto
NV Pullaar
2,50 ha aan GLS
10,00 ha aan Fiege NV
0,80 ha aan V&V Cleaning Center
2,50 ha aan Purna Pharmaceuticals
5,20 ha aan Peleman Industries
7,50 ha aan Goodman NV

Sint-Katelijne-Waver Veiling Zuid

Het terrein Veiling Zuid werd door middel van een GRUP (Afbakening Regionaalstedelijk gebied Mechelen, 18/07/07) herbestemd naar een regionaal bedrijven-terrein voor agro-industrie, nl. bedrijven die zich bezig houden met de bewerking, verwerking en toelevering aan de landbouw. Ook nietgrondgebonden agrarische productie hoort thuis onder de noemer 'agro-industrie'. POM Antwerpen zal dit gebied ontwikkelen door middel van een grondenbankontwikkeling waarbij de eigenaars een financieel aanbod ontvangen voor de verwerving van hun goederen. Dit aanbod gebeurt op basis van een schatting door een beëdigd schatter, verhoogd met enkele vergoedingen. Verder kunnen zij kiezen op welke

manier zij betaald willen worden: onmiddellijke betaling of betaling op korte of lange termijn. Eigenaars die kiezen voor betaling op lange termijn ontvangen op het einde van de ontwikkeling een aandeel in de winst. POM Antwerpen is eind 2011 van start gegaan met de verwerving van de onroerende goederen.

LIGGING
OPPERVLAKTE
PARTNER(S)

Sint-Katelijne~Waver, naast de
Mechelse veiling
60 ha waarvan 30 ha netto
In eigen beheer.

Wijnegem Den Hoek 3

Dit terrein van 12,5 ha ontwikkelt POM in eigen beheer tot een regionaal bedrijventerrein. POM Antwerpen heeft de ambitie deze site CO₂-neutraal te ontwikkelen en trekt deze kwaliteitsnorm ook door in de verkoop-akten naar de bedrijven. POM richt het terrein op een duurzame ecologische manier in: zowel de wegen – met puingranulaat en TiO₂ – als de verlichting is CO₂-arm en ook parkings, fietspaden en groenzones zijn weldoordacht ingepland.

De infrastructuurwerken zijn momenteel volop in uitvoering en de eerste bedrijven openden al hun deuren. De groenwerken gaan in maart 2012 van start.

LIGGING
OPPERVLAKTE
PARTNER(S)
UITGIFTE IN 2011

Wijnegem, kruispunt Merksemsebaan
en Houtlaan
12,50 ha waarvan 10,70 ha netto
In eigen beheer.
2,98 ha waarvan
0,50 ha aan Bouwlux
0,51 ha aan Halwema
0,47 ha aan Ikaros Solar
0,80 ha aan Lambo Laboratoria
0,70 ha aan Stuyts
5,82 ha waarvan
0,87 ha aan Anka
2,45 ha aan Centrauto
2 ha aan Verguts
0,50 ha aan XL Boom
1,10 ha

EERDERE UITGIFTE
NOG BESCHIKBAAR

2.3 BEDRIJVENTERREINENBEHEER

Interbedrijfssamenwerking (IBS)

In 2010 lanceerde het Agentschap Ondernemen (AO) een projectoproep om interbedrijfssamenwerking (IBS) in het kader van bedrijventerreinmanagement (BTM) te ondersteunen. Het project van POM Antwerpen is één van de 11 projectvoorstellen dat door het AO integraal werden goedgekeurd. POM kan hierdoor rekenen op € 250.000 subsidie voor de uitvoering van het project gedurende 2011-2015.

Doel is de samenwerking tussen bedrijven gevestigd op bedrijventerreinen te stimuleren. In het project zal de oprichting van nieuwe bedrijvenverenigingen worden gestimuleerd en gefaciliteerd.

Daarnaast zal POM de werking van deze nieuwe, alsook van reeds bestaande bedrijvenverenigingen ondersteunen door acties uit te werken binnen de volgende thema's:

- Brand- en inbraakpreventie en beveiliging
- Energie
- Afval
- Mobiliteit en vervoer
- Groepsaankopen en collectieve voorzieningen

Na informatieronden bij steden en gemeenten uit de provincie Antwerpen en bij verschillende bedrijvenverenigingen beslisten volgende partijen in het project te stappen:

- stad Lier
- gemeente Boom
- gemeente Malle
- gemeente Wommelgem
- vzw Bedrijvenpark Malle
- vzw Bedrijvengroepering Rumst
- vzw Bewora
- bedrijvengroepering Boom-Niel

Ondernomen acties in 2011

- Startevent van het project op 22 juni 2011.
- Start van de opmaak van twee handleidingen, nl. 'Op zoek naar inkomsten voor de bedrijvenvereniging' en 'De oprichting van een vzw in het kader van bedrijventerreinmanagement'.
- Uitvoeren van bevraging naar de interesses in samenwerking bij bedrijven in stad Lier, de leden van de vzw Bewora en de overige bedrijven in de gemeente Wommelgem.
- Opstartworkshop van het traject voor de oprichting van een bedrijvenvereniging in de vorm van een vzw in Lier.
- Contactmoment met een aantal Lierse bedrijven geïnteresseerd in lidmaatschap van een vzw op macroniveau (stad Lier).

Duwijckpark vzw

Bij de ontwikkeling van het industrieterrein Duwijck I werd gekozen voor een duurzame aanpak: gemeenschappelijke buffers en parkings werden aangelegd, waarvoor de aanwezige bedrijven gezamenlijk het onderhoud dragen. Om dit mogelijk te maken werd in 2006 een bedrijvenvereniging vzw Duwijckpark opgericht die de bedrijven de mogelijkheid biedt om samen te waken over het behoud van de kwaliteit van het nieuwe bedrijvenpark.

De vzw Duwijckpark telt inmiddels 14 leden en het voorzitterschap wordt waargenomen door de heer Stale Rossavik van de firma Roscon. De bedrijven van fase 2 van Duwijck stappen mee in de vzw.

De activiteiten van de vzw omvatten het onderhoud van het terrein, maar de bedrijven kunnen vrij beslissen om samen ook andere initiatieven op te starten. Zo staat de vzw mee aan de wieg van het dienstencentrum dat in de loop van 2011 op het terrein werd gebouwd. Op die manier kunnen de bedrijven zelf voor alle leden van de vzw een aantrekkelijke werking uitbouwen.

In de raad van bestuur zetelen ook vertegenwoordigers van de stad Lier en van POM Antwerpen, zodat het overleg met de overheid vlot verloopt en gemeenschappelijke belangen snel worden behartigd.

Lier Duwijckpark vzw Lier - Dienstencentrum

Op vraag van de vzw Duwijckpark startte POM in 2010 met de bouw van een gemeenschappelijk dienstencentrum op het terrein Duwijckpark. Het dienstencentrum omvat een kinderopvang en vergaderinfrastructuur.

Het dienstencentrum is gebouwd op grond in eigendom van POM Antwerpen. POM coördineerde de werken en financiën en gaf de grond in erfpacht aan de stad Lier voor een periode van 30 jaar. De uitbating van het kinderdagverblijf wordt georganiseerd door de stad Lier, die erkenning en ondersteuning heeft gekregen van Kind & Gezin voor de opvang van 27 kinderen. De uitbating van het kinderdagverblijf werd toegewezen aan vzw Stekeibees. Het kinderdagverblijf is in de eerste plaats bedoeld voor de kinderen van werknemers van de bedrijven op Duwijckpark. De resterende opvangplaatsen kunnen worden ingenomen door inwoners van Lier zelf.

De vzw Duwijckpark draagde ook financieel bij tot de infrastructuurwerken en heeft de vergaderfaciliteiten tot haar beschikking. Op 29 juni 2011 werd het dienstencentrum officieel geopend.

LIGGING
INVESTERING
SUBSIDIES

Lier - Plaslaar
€1.094.433
€392.500 (Vlaanderen)
€437.700 (Efro Doelstelling 2)
€ 100.031 (Provincie Antwerpen)
€93.793 (Stad Lier)
€70.372 (bedrijven)

Stimuleren duurzame acties op bedrijventerreinen

POM Antwerpen stelt zich tot doel om de kwaliteit en duurzaamheid van bedrijventerreinen te stimuleren en te verhogen. In het kader van deze doelstelling lanceerde POM Antwerpen in het najaar van 2008 een project dat financiële ondersteuning biedt aan samenwerkingsverbanden tussen bedrijven die concrete initiatieven nemen in het kader van 'duurzame bedrijventerreinen'. Verenigingen of groeperingen van ten minste vijf bedrijven, die gevestigd zijn op een bedrijventerrein in de provincie Antwerpen, konden een aanvraag tot tegemoetkoming indienen voor concrete acties die bijdragen aan de doelstelling 'duurzame bedrijventerreinen'. In de loop van 2009 lanceerde POM Antwerpen een tweede projectoproep. De projecten die deelnamen rondten in de loop van 2011 hun acties af.

Het subsidieproject 'Duurzame acties' werkt in vele gevallen als een katalysator. De ideeën over mogelijke ac-

ties bestaan meestal al bij bedrijvenverenigingen. Bestaande knelpunten of verbeterpunten op het bedrijventerrein zijn de aanleiding om bedrijven samen te brengen. De financiering van de gewenste acties vormt meestal een probleem. Hier stellen we duidelijk vast dat het subsidieproject de concrete aanleiding is om acties ook daadwerkelijk te starten. De bedrijven kunnen voor 75% van de gemaakte kosten subsidie ontvangen.

De behandelde thema's zijn op veel bedrijventerreinen dezelfde, maar de situatie is dikwijls heel specifiek. De manier waarop de bedrijvenverenigingen het project aanpakken verschilt ook sterk. De structuur van het subsidieproject is voldoende flexibel om deze specifieke aanpak mogelijk te maken.

In de periode 2008-2011 subsidieerde POM Antwerpen 16 projecten voor een totaal bedrag van € 371.512,50.

Willebroek Noord Bedrijvenpark vzw

In 2009 richtten POM Antwerpen, de gemeente Willebroek en 11 bedrijven de vzw Bedrijvenpark Willebroek Noord op. In eerste instantie behelst deze samenwerking het onderhoud van de groen- en waterbuffers, maar bedoeling is dat dit de aanzet vormt naar meer.

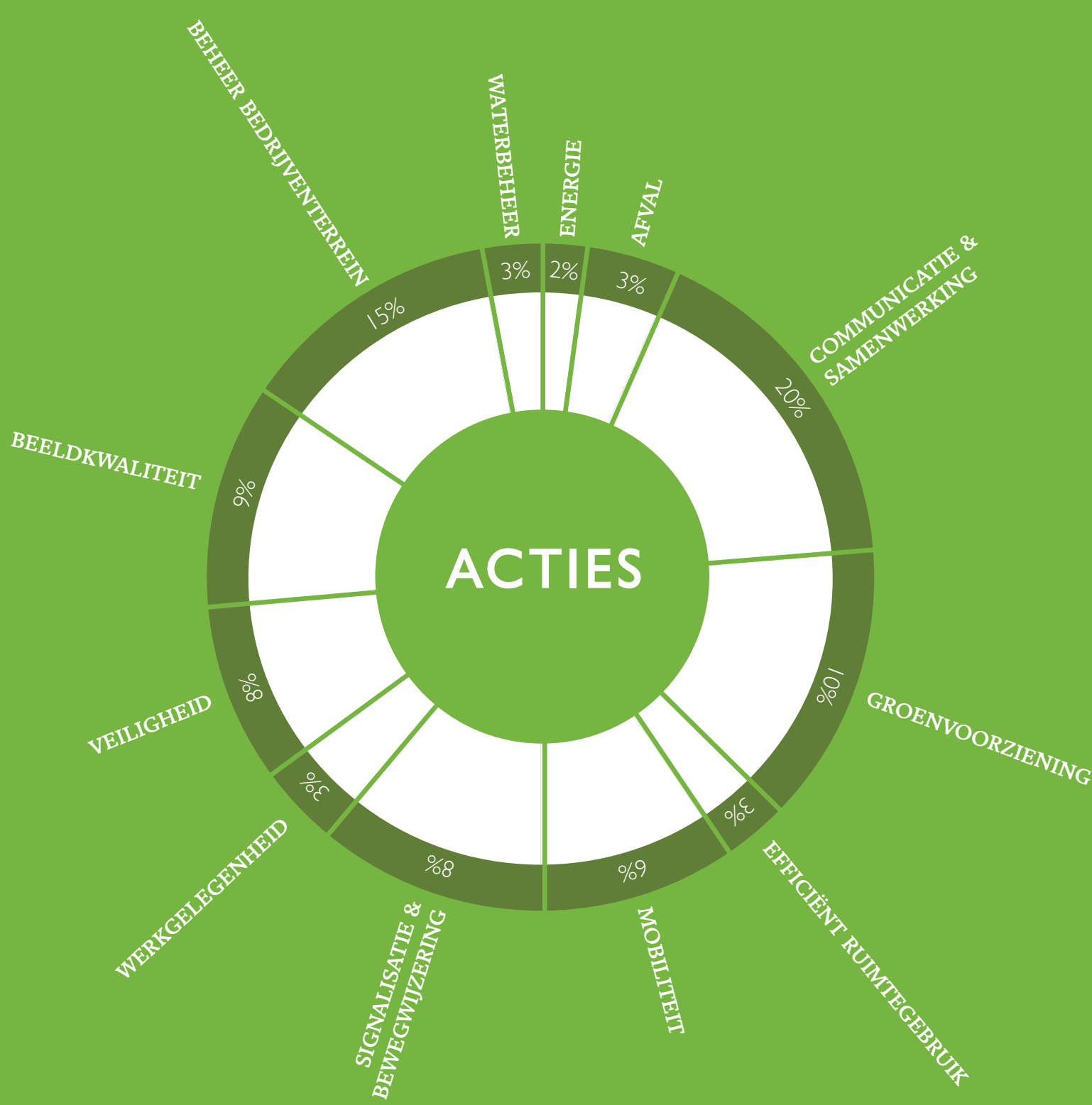
Deze privaat-publieke samenwerking heeft een aantal voordelen:

- de publieke partners blijven betrokken bij het beheer van het terrein

- de private partners krijgt medezeggenschap bij het beheer en behartigt de gemeenschappelijke belangen
- de dialoog tussen de publieke partners en private partners is zeer toegankelijk

De vzw ontving in het kader van het project 'duurzame acties' ook subsidies, waarmee in 2011 o.a. een jobbeurs werd georganiseerd.

Stimuleren duurzame acties op bedrijventerreinen

2.4 STUDIEWERK

Met steun van de
Vlaamse overheid

Vlaanderen
in actie
Pact 2020

met steun van het
Agentschap Ondernemen

Arrondissement
MECHELEN

2690ha

&

Arrondissement
ANTWERPEN

3688ha

▼

bestemd
ONBENUT

1238ha

▼

onderhandelings
TEAMS

623ha

Duurzame Glastuinbouwclusters

De provincie Antwerpen huisvest 60% van de Belgische groenteteelt onder glas. De toekomst van deze sector en de ermee verbonden economische activiteiten staan onder druk. In hun streven naar een duurzame economische toekomst, willen glastuinbouwbedrijven investeren in moderne, duurzamere vormen van energievoorziening, zoals WKK's (warmtekrachtkoppeling). Er is ook een sterke vraag vanuit de sector om te kunnen doorgroeien naar een optimale, rendabele bedrijfsgrootte. Een overheidsinitiatief dat duidelijkheid verschaft waar serrebedrijven en WKK's ingeplant mogen worden, is nodig. Het ontbreken van dergelijk kader heeft geleid tot een verouderde glasopstand die dringend nood heeft aan vernieuwing. Er wordt door de sector en het Vlaams beleid veel heil verwacht van het concept van 'clusterzones' of bedrijventerreinen voor serrebedrijven met bijkomende schaalvoordelen inzake energie en samenwerking.

In 2011 werd het EFRO-subsidieproject goedgekeurd en opgestart dat POM Antwerpen op vraag van het provinciebestuur had uitgeschreven. Dit EFRO-project heeft tot doel op zoek te gaan naar haalbare ontwikkelingsprojecten voor dergelijke clusters in de regio's Hoogstraten en Sint-Katelijne-Waver.

In de loop van 2011 werd duidelijk dat de ontwikkeling van echte glastuinbouwbedrijventerreinen in de aangeduide zoekgebieden van de regio Sint-Katelijne-Waver weinig slaagkans had. Daarom werd een wijziging van het EFRO-project doorgevoerd waarbij POM Antwerpen haar blik zal verruimen naar het bredere ruimtelijke vraagstuk. In de regio Hoogstraten blijft de methodiek van het project ongewijzigd.

Onderhandelingsteams

In het project Bestemd Onbenut werden in de Provincie Antwerpen ongeveer 1238 ha onbenutte bedrijfskavels geïnventariseerd. Uit het onderzoek blijkt dat de redenen voor het niet benutten van de kavels divers zijn en dat een specifieke aanpak vereist is. Een andere conclusie uit het onderzoek is dat voor een aantal kavels de kans op heractivatie onbestaande is.

In het vervolgproject Onderhandelingsteams wordt voor ongeveer 623 ha onbenutte terreinen in de arrondissementen Antwerpen en Mechelen gepoogd de onbenutte bedrijfskavels te activeren door middel van overleg met eigenaars, gebruikers, lokale en hogere overheden. Doelstelling is om bestaande bedrijventerreinen maximaal te benutten en op die manier de schaarse beschikbare bedrijfsruimte optimaal in te vullen.

Het project wordt voor 85% gesubsidieerd door de Vlaamse Overheid en meerbepaald het Agentschap Ondernemen. Voor het arrondissement Mechelen wordt voor een aantal terreinen samengewerkt met de Intercommunale Igemo. Het arrondissement Turnhout wordt behandeld door de intercommunale IOK.

POM is naar aanleiding van de resultaten van deze studie alvast gestart met de realisatie van de terreinen Kontich Santenrozen en Willebroek Noord fase 2. Het terrein Mechelen Oude Baan werd naar aanleiding van deze studie van POM door een privé-ontwikkelaar herontwikkeld. De terreinen Hemiksem Terlocht, Kalmthout Rijkmaer, Sint-Katelijne-Waver Berkenhoek en Wuustwezel Sterbos zijn alvast in een meer concrete studiefase beland.

Kalmthout Rijkmaker

Uit het detailonderzoek Bestemd Onbenut blijkt dat op het bedrijventerrein De Rijkmaker te Kalmthout ongeveer 26 ha bestemd bedrijventerrein momenteel niet wordt ingevuld. De oorzaak van het niet-benutten van de bestemde percelen is dat er geen overheidsinitiatief was om dit terrein te ontwikkelen en knelpunten zoals ontsluiting en eigendomssituatie op te lossen. De geformuleerde taakstelling voor het terrein in het project Onderhandelingssteams is het creëren van een draagvlak voor en het initiëren van een ontwikkelingstraject.

Bijzondere aandachtspunten in de ontwikkeling vormen de fasering van een ontwikkeling, de bijkomende

verkeersgeneratie en het behoud van de natuurwaarden rond het gebied. Om de ontwikkeling te realiseren wenst de gemeente een Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) op te maken om het industriegebied De Rijkmaker te herbestemmen in functie van een gedeeltelijke en gefaseerde ontwikkeling als lokaal bedrijventerrein.

Uit een overleg tussen POM Antwerpen en het gemeentebestuur blijkt dat de gemeente de ontwikkeling van het terrein wenst te laten uitvoeren door POM in samenspraak met het gemeentebestuur. Hiervoor werd een studiesyndicaat getekend.

Lier Duwijck fase 3

POM Antwerpen ontwikkelde in Lier al de kwalitatief hoogstaande terreinen Duwijck I en II. Wegens de schaarste aan beschikbare ruimte in de stad Lier, startte POM alvast informele gesprekken met stad en provincie voor een eventuele uitbreiding Duwijck III, dit op

voorwaarde dat de verkeersleefbaarheid gegarandeerd blijft en het historische Duwijckhof wordt gespaard. De eerste gesprekken en onderzoeken zijn gestart.

Malle De Schaaf - Delften

Het project heeft tot doel een visie en inrichtingsplan uit te werken voor de revitalisering, inbreiding en uitbreiding van het industrieterrein De Schaaf-Delften te Malle en De Kievit te Zoersel. Bij die visie hoort ook een tracébeplanning voor de geplande omleidingsweg rond Zoersel en de aansluiting van de bedrijvigheid op deze weg. De mogelijke uitbreiding van het bedrijventerrein De Schaaf-Delften te Malle en de realisatie van een

bedrijventerrein te Zoersel blijken namelijk moeilijk te liggen. Het eindrapport is klaar. Een studie voor de aansluiting van het terrein op de ring rond Zoersel werd op basis van deze gegevens al opgestart.

Willebroek Zuid en Centraal

Het betreft hier een greenfieldontwikkeling van twee nieuwe terreinen, gelegen aan de A12. De provincie maakt de PRUP's op. Momenteel lopen de onderzoeken hiervoor. Verder is ook een studie volop in gang inzake de nodige verbindingsweg tussen het bedrijventerrein Kersdonk aan het kanaal en de ontwikkelingszones aan de A12. Deze verbinding maakt watergebonden bedrijvigheid aan de A12 mogelijk en kan zorgen voor de ontlasting van de kern Tisselt. Hierbij wordt een inschatting

gemaakt van de kostprijs van de verwerving en aanleg van de infrastructuur en de verbindingsweg, de de negatieve en positieve punten van de verschillende tracés en de randvoorwaarden.

Hiervoor zal een kostenverdeling worden opgesteld tussen POM en alle relevante actoren (zowel publieke als private).

Wommelgem Jacobsveldweg

Het terrein is gelegen tussen de E313 en de Oelegemsesteenweg te Wommelgem, en ligt net ten westen van de ENA-zoekzone. Volgens het gewestplan omvat het terrein de volgende bestemmingen: landschappelijk waardevol agrarisch gebied (deels omgezet in industriezone via sectoraal BPA zonevrije bedrijven), industriegebied, gebied voor gemeenschapsvoorzieningen

en openbare nutsvoorzieningen, woongebied met landelijk karakter.

POM Antwerpen richtte eind 2011 samen met de gemeente Wommelgem een studiesyndicaat op om onderzoek te voeren naar de ontwikkelingsmogelijkheden van het terrein.

Sint-Katelijne-Waver Berkenhoek

Het bedrijventerrein Berkenhoek is gelegen langs de Mechelbaan te Sint-Katelijne-Waver. Dit project is een deelproject uit Bestemd Onbenut (Onderhandelings-teams) waarbij de activering van 4ha lokaal bedrijventerrein wordt beoogd.

De op de markt te brengen oppervlakte dient in eerste instantie voor de uitbreiding van de op het terrein aanwezige KMO's. De ontsluiting van de betrokken achterliggende gronden en de eigendomssituatie ervan vormen het grootste probleem in dit project. Een projectplan voor de ontwikkeling van dit onbenut bedrijventerrein is in opmaak.

Schoten Wijtschot

De gemeente Schoten bezit een oude stortplaats van ca 3,2ha en rondliggende bufferzones van ca 2 ha om te vormen tot een duurzaam lokaal bedrijventerrein in harmonie met naburige wijk, het Albertkanaal en het natuurgebied Wijtschot.

De raad van bestuur besloot in juni 2011 om een studiesyndicaat goed te keuren met de gemeente Schoten.

De overeenkomst is voorbereid door de administratie en het gemeentebestuur van Schoten. Doel van het studiesyndicaat is het bestuderen deelaspecten (o.a. onderzoek naar ontbrekende gegevens, subsidies, technische haalbaarheid, inrichting van het bedrijventerrein, financiële haalbaarheid ..)

Wuustwezel Sterbos

Het bedrijventerrein Wuustwezel-Sterbos is gedeeltelijk ontwikkeld. Een deel van de onbenutte percelen wordt momenteel gebruikt voor landbouwdoeleinden (1,84 ha). De eigenaars lieten al meerdere malen verstaan deze percelen te willen verkopen voor ontwikkeling aan POM Antwerpen. Een aankoopvoorstel tussen beide partijen wordt uitgewerkt. Voor de ontwikkeling van

deze onbenutte percelen moet een nieuwe ontsluitingsweg worden uitgetekend en aangelegd. Met het oog op financiële optimalisatie wordt ook onderzocht hoe eigenaars van andere geheel of gedeeltelijk onbenutte percelen betrokken kunnen worden in het project.

#3

ONDERNEMEN

P.28

3.1

P.30

BEDRIJVENCENTRA

3.2

P.33

OMDAT ONDERNEMERS
BELANGRIJK ZIJN

3.3

P.34

SPEERPUNTSECTOREN

3.4

P.41

PIENTERNET

P.41

Niet zonder trots mag de provincie Antwerpen zich al geruime tijd de economische sterkhouders bij uitstek van Vlaanderen noemen. Een positie die we voor een stuk te danken hebben aan onze uitstekende ligging, onze haven en de petrochemische cluster die we huisvesten. Die positie voor de toekomst mee veilig stellen, is de ambitie die POM Antwerpen koestert. POM Antwerpen werkt daartoe verschillende projecten uit die het economische weefsel in de provincie Antwerpen versterken, zowel gericht naar startende en groeiende ondernemingen als naar de speerpuntsectoren chemie en logistiek.

3.1 BEDRIJVENCENTRA

In 2010 rondde de Universiteit Antwerpen haar onderzoek naar maximale meerwaardecreatie bij bedrijvencentra af. Het opzet van deze studie was onder meer om bedrijvencentra een leidraad te bieden bij het uitwerken van hun strategie. Aanbevelingen hadden in de eerste plaats betrekking op het leggen van een duidelijke focus en het verkopen van een helder product. Voldoende aandacht voor selectiecriteria, dienstverlening, infrastructuur en netwerkstrategie zijn daarbij van kapitaal belang. We stellen vast dat op vele plaatsen de aanbevelingen geen dode letter zijn gebleven en hebben geleid tot het verleggen van de focus en het uitwerken van bijkomende dienstverlening.

Multispecialisten

Bedrijvencentra die zich specialiseren in bepaalde sectoren, kunnen hun infrastructuur en dienstverlening daarop afstemmen. Op die manier kunnen ze jonge ondernemers gerichter bijstaan bij het uitbouwen van hun onderneming. POM Antwerpen gelooft sterk in de meerwaarde van multispecialisten en maakte het voorbije jaar voor hen dan ook tijd en middelen vrij.

DESIGNCENTER DE WINKELHAAK

In april 2011 lanceerde Designcenter De Winkelhaak Bar D' Office, een ambitieus coworking initiatief. In Bar D' Office vind je als ondernemer alle faciliteiten (internet, printer,...) om in een gezellig kader aan de slag te gaan, maar de focus ligt er toch vooral op interactie. Een matchmaker en de applicatie www.bardoffice.be zorgen er immers voor dat je weet wie de andere coworkers zijn. Een ontspannen babbel, ervaringen uitwisselen en business deals zijn het resultaat.

In 2011 ontving de Winkelhaak via POM Antwerpen een provinciale projectsubsidie van €8.240.

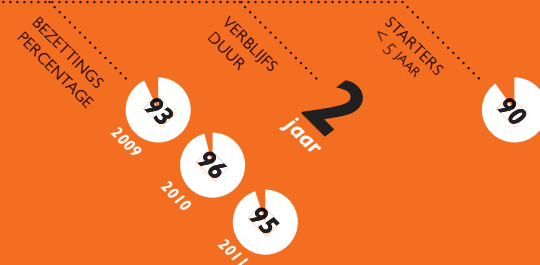
DE WOLKAMMERIJ

In de schaduw van Umicore te Hoboken ligt bedrijvencentrum De Wolkammerij. Met een breed aanbod van industriële hallen en kantoorruimten kan de Wolkammerij elke ondernemer huisvesten die van de bouw zijn stiel gemaakt heeft. Energieconsulenten, architecten, schrijnwerkers, isolatiespecialisten en tal van andere profielen kunnen er terecht, niet alleen voor infrastructuur op maat, maar ook voor tal van ondersteunende diensten.

De Wolkammerij kiest vanaf 2012 bewust voor de bouwsector. Jonge bouwbedrijven beschikken doorgaans over heel wat vakkennis, maar op het vlak van administratie, boekhouding en andere organisatorische vaardigheden, gaat het niet zelden mis. Door startende bedrijven infrastructuur aan te bieden en daarnaast ook een pakket aan ondersteunende diensten, hoopt de Wolkammerij hen te kunnen helpen bij het duurzaam uitbouwen van hun onderneming.

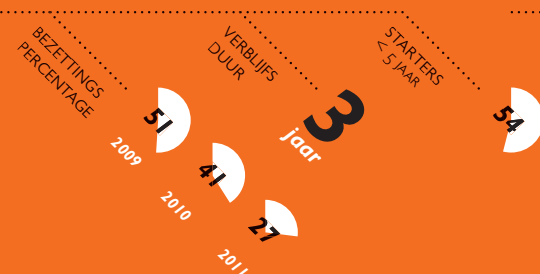
POM Antwerpen ondersteunt de uitbouw van De Wolkammerij als multispecialist Bouw met een projectsubsidie van €32.000.

Winkelhaak

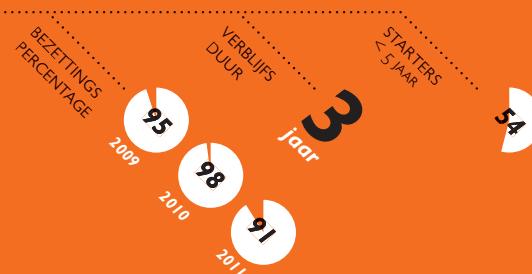

Wolkammerij

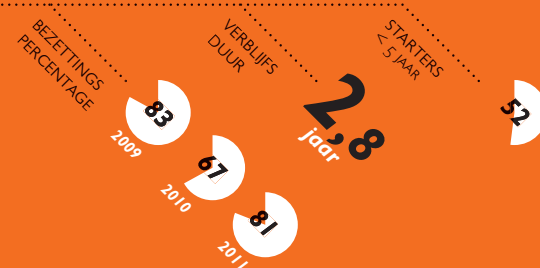
KANTOREN

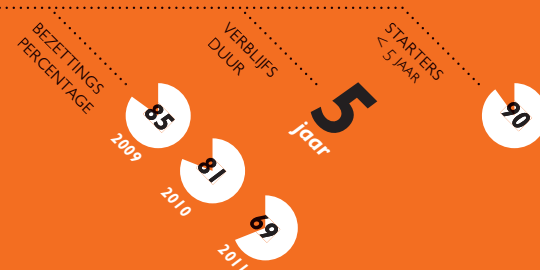
HALLEN

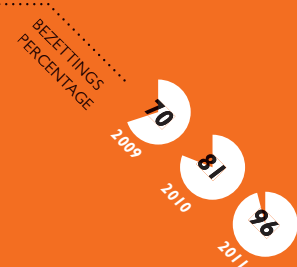
NOA

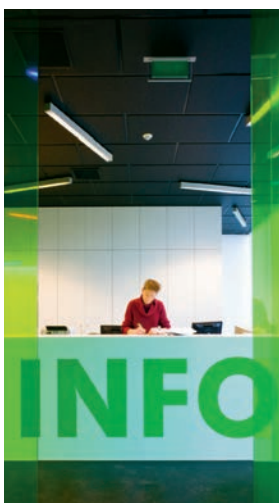
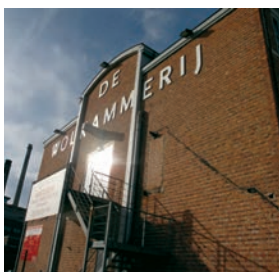

BC Mechelen

BC Kempen

WATERFRONT & UBIS

De Universiteit Antwerpen en POM Antwerpen zijn medetrekken van wetenschapspark Waterfront, een uniek bedrijventerrein dat zich richt op spin-offs, kleine en middelgrote ondernemingen en multinationals actief in hightech sectoren.

Vlot bereikbaar vanaf de A12 ligt Waterfront in Niel pal op de as Antwerpen - Brussel. Het park beslaat 32 hectaren en is prachtig gelegen in een oase van rustgevend groen en fraaie waterpartijen. Dat serene kader is geen toeval, want we streven ernaar op Waterfront een aangename campusfeer te creëren, waar innovatieve ondernemers hun business kunnen uitbouwen. Door hen op één locatie te verzamelen ontstaat een stimulerende sfeer van baanbrekende vernieuwers onder elkaar.

Vandaag huisvest Waterfront 11 bedrijven die samen zo'n 400 mensen tewerkstellen. De ambitie is echter om nog stevig door te groeien. Zo plannen POM Antwerpen en UA de realisatie van een incubator op het park, waar kleine bedrijven terecht kunnen voor kantoorruimte en laboratoria. Gemeenschappelijke faciliteiten als vergader-ruimten, een aula en cafetaria moeten het onderling contact tussen ondernemers verder versterken. De organisatie van seminars, workshops en opleidingen op maat moeten de dialoog nog versterken.

POM maakt in het kader van dit project €400.000 vrij voor het verwerven van de grond. De opbrengst van de overdracht van aandelen van BC Rupelstreek wordt integraal aangewend voor de realisatie van het gebouw. POM is van zeer nabij betrokken bij de conceptuele uitwerking van het project. Ook de coördinatie van de bouwwerkzaamheden berust bij POM. In juli 2014 moet de nieuwe incubator er staan.

Generalisten

Generalistische bedrijvencentra huisvesten ondernemers uit allerlei sectoren. Focus op infrastructuur en eerstelijnsadvies zijn er erg belangrijk.

BC MECHELEN

BC Mechelen slaagt erin om ook in tijden van economische crisis volop jonge ondernemers van bij de start te huisvesten en ondersteunen. Het bedrijvencentrum zette het voorbije jaar dan ook sterk in op vernieuwing. Het gebouw onderging een opfrisbeurt, de parking werd uitgebreid om de nieuwe klanten optimaal te accommoderen en logo / website werden geactualiseerd.

POM Antwerpen vroeg en verkreeg bij Agentschap Ondernemen een projectsubsidie met het oog op de renovaties van €6.705.

BC KEMPEN

De modernisering van BC Kempen houdt aan. Nadat het gebouw een facelift onderging, werd het voorbije jaar ook het dak grondig onder handen genomen. Inspanningen die lonen, want het bedrijvencentrum mocht de voorbije maanden heel wat nieuwe bedrijven ontvangen.

POM Antwerpen vroeg en verkreeg bij Agentschap Ondernemen een projectsubsidie met het oog op de renovaties van €38.337.

BC RUPELSTREEK

In 2011 beslisten de aandeelhouders van BC Rupelstreek (POM Antwerpen, Eandis en KBC) om hun aandelen over te dragen aan Office Center. Deze groep richt zich eveneens tot kleine en groeiende ondernemingen.

De opbrengst van deze overdracht investeert POM in de nieuw op te richten universitaire incubator, UBIS.

NOA

Voor NOA breekt een interessant jaar aan. Het bedrijvencentrum wil zich eveneens in de toekomst organiseren rond een bepaalde sector, met name IT. Momenteel onderzoekt het management volop hoe infrastructuur en dienstverlening kunnen worden afgestemd op de doelgroep. POM wil zich vanuit de raad van bestuur dan ook engageren om ook van deze specialisatie een succesverhaal te maken.

3.2 OMDAT ONDERNEMERS BELANGRIJK ZIJN

Ook in 2011 tekende POM initiatieven uit op maat van de jonge en groeiende ondernemer. Met de succesvolle startercheque gaven we meer dan 6.000 starters een duwtje in de rug. Hieraan koppelden we ook al voor de tweede keer een startersevent met workshops op maat van de jonge ondernemer. En ook de groeiers kregen onze aandacht. Zo bekroonden we het Kempense Arbor tot Excellente Onderneming.

EXCELLENTE ONDERNEMING 2011

In de wedstrijd 'Excellente Onderneming' staan groeiende bedrijven uit de provincie Antwerpen in de kijker. Vanuit de overtuiging dat hardwerkende, innovatieve ondernemers meer dan wie ook af en toe een podium verdienen, in de eerste plaats omwille van hun eigen prestaties, maar ook omwille van hun voorbeeldfunctie, wordt sinds 2008 deze award uitgereikt door de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) Antwerpen in samenwerking met de VOKA-Kamers van Koophandel Antwerpen-Waasland, Mechelen en Kempen en de Antwerp Management School.

Op basis van de neergelegde jaarrekeningen werden in elk arrondissement bedrijven uitgenodigd om te participeren. Deze werden beoordeeld op basis van enkele criteria, met name 'innovatie', 'HR', 'internationalisering' en 'marketing'. De jury onder voorzitterschap van gedeputeerde voor economie en voorzitter POM Antwerpen, Koen Helsens, bestond uit vertegenwoordigers van POM Antwerpen, de VOKA Kamers van Koophandel, de Universiteit Antwerpen en de Antwerp Management School.

Op 9 november 2011 werd Boomkwekerij Arbor uit Houtvenne gekroond tot de Excellente Onderneming 2011 van de provincie Antwerpen. Nadat in Mechelen, Antwerpen en Turnhout arrondissementale awards werden uitgereikt, met name aan HTMS, Ballon Media en Arbor, liet het Kempense Arbor in een spannende finale de concurrentie achter zich.

Boomkwekerij Arbor is één van de grootste spelers op de Europese markt voor wat betreft volle grond- en

containerkwekerij. In eigen land tekende Arbor verantwoordelijk voor bijvoorbeeld de bomen op de Antwerpse Leien, maar met een uitvoer van liefst 90% van haar producten vind je vooral in het buitenland grote projecten, zoals bijvoorbeeld de Groene Singel in Madrid of de aanleg van zowat alle publieke ruimte in Parijs.

Als provinciale winnaar ontving Boomkwekerij Arbor niet alleen een award, maar ook een kunstwerk van de hand van Hans Van Hees, én een opleiding Master Class in Organizational Performance Management van de Antwerp Management School.

STARTERCHEQUE

"Ik heb intussen het nodige bedrag ontvangen, waarvoor nogmaals mijn dank. Was iedereen maar zo snel en efficiënt."

STEVEN CAUWELS, GREEN XPRESS.

Met gemiddeld 12.000 startende bedrijven jaarlijks blijft Antwerpen de ondernemersprovincie bij uitstek. Net als de voorbije jaren ontvingen ook in 2011 alle startende ondernemers een startercheque. Gemiddeld geven ieder kwartaal ongeveer 600 jonge ondernemers aan van de cheque gebruik te willen maken, waarvan er zo'n 400 dat ook daadwerkelijk doen. Visitekaartjes, naambordjes, promotiemateriaal, websites, advertenties, standjes voor beurzen, ..., de startercheque kent talloze toepassingen.

Sinds de provinciale startercheque in 2008 geherlan-
ceerd werd, konden we bijna 6.250 jonge ondernemers en
duwtje in de rug geven.

In 2011 lichtte Deloitte in het kader van een project
rond administratieve vereenvoudiging de procedure van
de provinciale startercheque door. Ook hun vaststellingen
bleken positief.

STARTERSEVENT

In samenwerking met SD Worx, Syntra AB, Inventi,
Annexe, Snowglobe, Agentschap Ondernemen en de be-
drijvencentra van de provincie Antwerpen werkte POM
Antwerpen voor de derde keer een programma op maat
van jonge ondernemers uit.

Op 30 augustus 2011 zakten dan ook zo'n 250 star-
tende bedrijven af naar het Provinciehuis om er workshops
van hun interesse bij te wonen. Thema's waren onder meer:

'Hoe sluit ik succesvol een verkoop?', 'Welke zijn de fiscaal
aftrekbare beroepskosten?' of 'Hoe pak ik mijn administratie
efficiënt aan?'.

Uit de reacties van de starters blijkt er grote vraag naar
zulke 'tips & tricks' te zijn: 'Jammer dat het niet mogelijk is elke
workshop te volgen,' aldus Jens, een jonge grafisch ontwerper;
'ik zou in elke workshop nuttige tips kunnen opsteken. Ik kom
volgend jaar zeker terug.' De aanwezigen waren ook zeer
tevreden over de expertise van de sprekers, zo ook Erwin, zelf-
standig elektricien: 'De workshop starten met personeel werd
zeer duidelijk gebracht door een juffrouw die ongelooflijke
kennis van zaken heeft, en deze zeer duidelijk kan overbrengen
naar het publiek.'

Voor de eerste keer organiseerden de bedrijvencentra ook
een zakelijke speed date, waar de ondernemers efficiënt leerde
netwerken en achteraf bij een hapje en drankje met hun vragen
en bedenkingen bij elkaar hulp zochten, ervaringen uitwisselden
en natuurlijk ook interessante contacten legden.

3.3

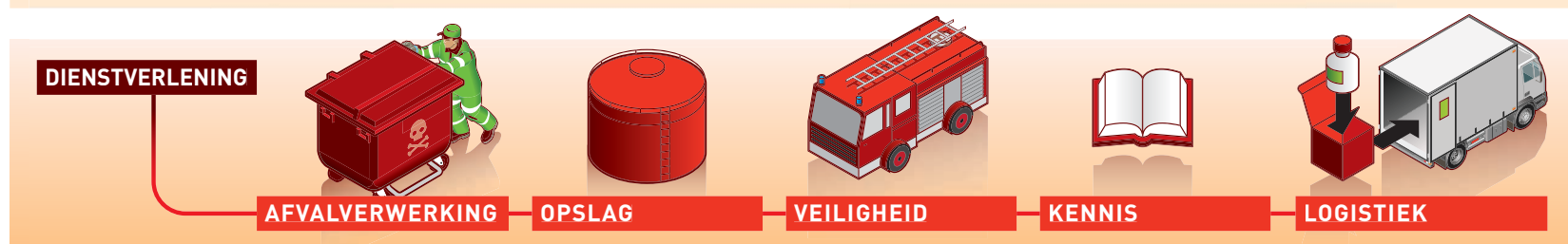
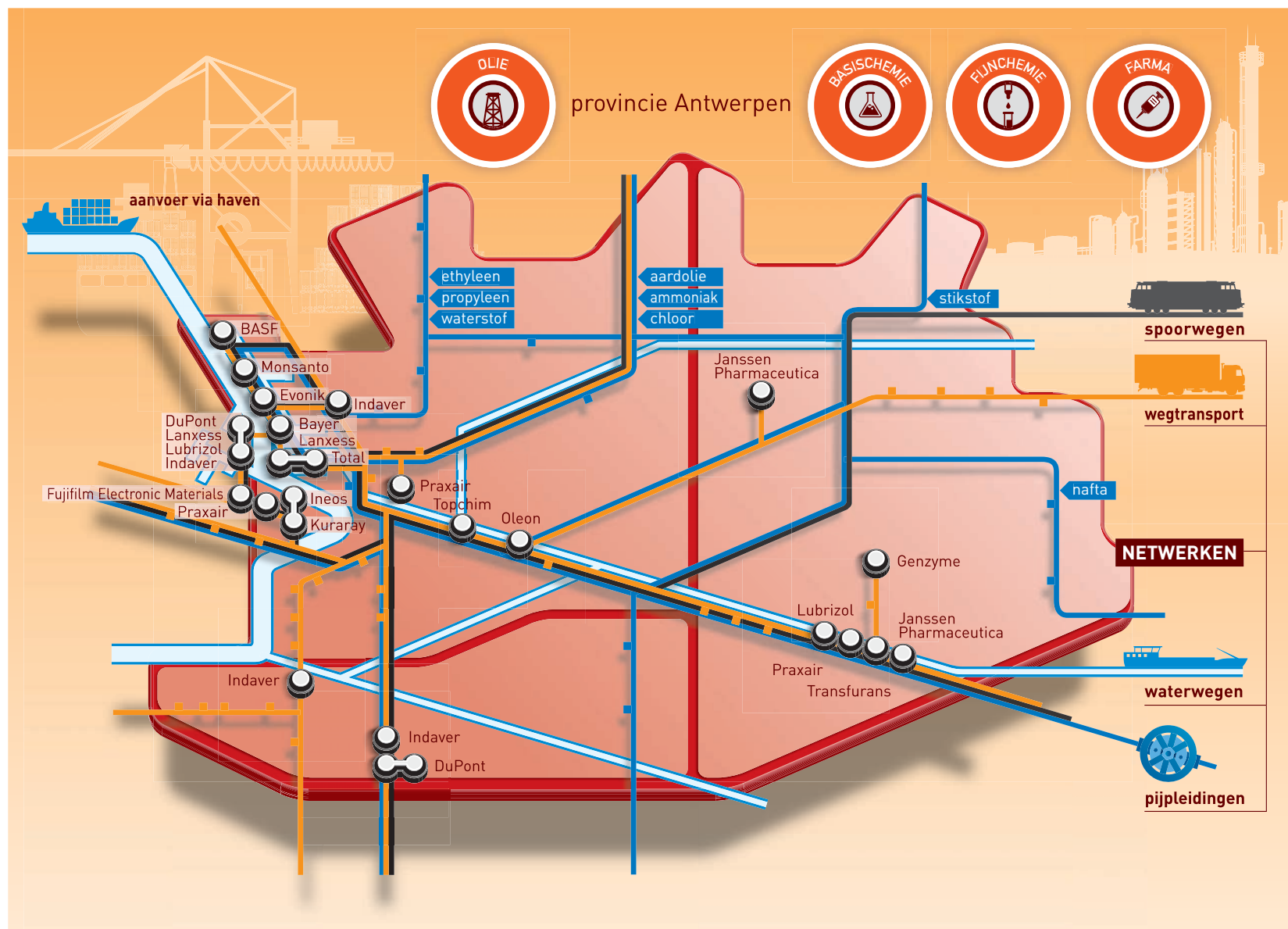
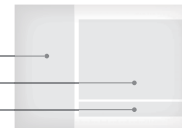
SPEERPUNTSECTOREN

*De Antwerpse logistieke sector is een topspeler op wereldvlak, maar dreigt bij ongewijzigd
beleid aan concurrentiekracht te verliezen. Concreet betekent dit dat de Antwerpse logistieke
sector nood heeft aan een innovatieve instelling om die toppositie te handhaven. Samenwer-
king is hierbij cruciaal om tot duurzame transportcorridors te komen zoals o.a. een Slim
Logistiek Bedrijventerrein.*

*Ondanks het economisch belang van de chemische sector en de alomtegenwoordigheid van
de producten van deze bedrijven in ons dagelijks leven, is de sector weinig gekend. Bovendien
bestaan er ook heel wat vooroordelen. Het zou een vervuilende sector zijn of enkel interes-
sant voor mensen met een achtergrond in chemie. Dergelijke vooroordelen stroken niet met
de enorme inspanningen op het vlak van duurzaamheid, en leefmilieu in het bijzonder, die
de sector de laatste decennia heeft ondernomen. Uit de nood om de provincie Antwerpen nog
sterker te positioneren als chemische cluster, ontstond het project We Are Chemistry.*

“ Antwerpen is wereldwijd bekend om mode, diamant en Rubens. Klopt. Maar laat ons chemie niet vergeten. Goud in Europa. Iets om trots op te zijn. Toch? ”

bedrijf
benadering
voorbeeld

Chemie

We Are Chemistry is een initiatief van POM Antwerpen met ondersteuning van essenscia Vlaanderen en het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen. Doelstelling is het imago van de chemische industrie op te krikken zodat jongeren kiezen voor een job in de chemie en vooral ook studenten te motiveren om een wetenschappelijke richting te kiezen.

“We Are Chemistry” brengt 18 bedrijven uit de provincie Antwerpen samen: Janssen Pharmaceutica, Oleon, Lubrizol, BASF, Genzyme, Topchim, Lanxess, Praxair, Transfurans, Evonik, Total, Monsanto, Indaver, Fujifilm, DuPont, Kuraray,

Logistiek

POM Antwerpen zet al enkele jaren sterk in op logistiek. De Antwerpse logistieke sector is een topspeler op wereldvlak, maar dreigt bij ongewijzigd beleid aan concurrentiekracht te verliezen. Concreet betekent dit dat de Antwerpse logistieke sector nood heeft aan een innovatieve instelling om die topositie blijvend te handhaven. Het is voor die reden dat het Logistiek Platform Antwerpen in 2009 werd opgericht. Omdat logistiek natuurlijk onze provinciegrenzen overschrijdt, werken de verschillende Vlaamse POM's samen in het Inter POM Overleg Logistiek op basis van een gemeenschappelijke methodologie, voor hun respectieve provincie de strategische kansen voor de logistieke sector te analyseren en te implementeren.

De werking van IPOL is dan ook geëvolueerd van een eerder technische werkgroep die waakte over een bepaalde werkwijze naar een overlegorgaan waar, naast het uitwisselen van best practices en het opstarten van gemeenschappelijke projecten, de focus ligt op het beter leren kennen van elkaars logistieke regio. In die zin organiseerde POM Antwerpen in het voorjaar een geleid bezoek aan de MSC Home Terminal. Zowat de belangrijkste terminal van de Antwerpse haven en dus ook van Vlaanderen.

Binnen IPOL werd het voorbije jaar ook hard gesleuteld aan het gemeenschappelijk Interregproject Grenzeloze Logistiek. Een vervolg op het in 2012 aflopende EFRO project en nog meer gericht op praktische realisatie.

Bayer en Ineos. Het communicatiebureau Achilles uit Mechelen ontwierp voor elk bedrijf een mindmap die de activiteit van het bedrijf op een frisse manier voorstelt. Ook de cluster en de uiteenlopende jobprofielen worden grafisch voorgesteld. Zo ontdekken geïnteresseerden in een oogopslag waar de chemie voor staat. In 2012 zal dit project op kruissnelheid komen met een jobbeurs en initiatieven naar onderwijs toe.

Bezoek zeker onze website www.wearechemistry.be en bekijk alle 18 mindmaps en openstaande vacatures bij de bedrijven.

Binnen het EFRO project 386 dat de basis legt voor het Logistiek Platform Antwerpen werden verschillende actiedomeinen gedefinieerd, met name ruimtegebruik, extended gateway & infrastructuur, marketing & acquisitie, kennis & innovatie en ten slotte marktorganisatie. Eerste wapenfeit van het LPA was nadrukkelijk de focus leggen op :

- **RUIMTEGEBRUIK :**
realisatie van de showcase slimme logistiek
- **EXTENDED GATEWAY & INFRASTRUCTUUR :**
bundeling van goederenstromen en promotie multimodaliteit
- **KENNIS & INNOVATIE :**
uitwerken concept slimme logistiek & realisatie (op termijn) van een logistieke incubator
- **MARKETING:**
motiveren van jongeren om te kiezen voor een studie of carrière in de logistieke sector.

RUIMTEGEBRUIK

In onze dichtbevolkte regio is vrije bedrijfsruimte schaars geworden. Dit biedt allerlei uitdagingen, ook voor de logistieke sector. Het optimaal benutten van een bedrijventerrein is van cruciaal belang. Op die manier kan makkelijk het dubbele aan economische activiteit ontplooid worden op eenzelfde oppervlakte en door het effectief benutten van schaalvoordelen, zal de druk op het wegennet verminderen. Het bundelen van goederenstromen wordt reeds jaren naar voor geschoven als een belangrijke stap in het verduurzamen van de supply chain. In de configuratie van een slim terrein

bundelen de bedrijven een gedeelte van hun activiteiten en ruimtegebruik, wat tevens ook een kostenbesparing is.

Al in 2010 startte POM met het nodige studiewerk om in december 2011 het concept voor een Slim Logistiek Bedrijventerrein voor te leggen aan de Strategische Adviesraad van het Logistiek Platform Antwerpen. Het ontwerp werd enthousiast onthaald zodat we in 2012 de eerste stappen kunnen zetten richting concrete ontwikkeling op terrein.

Wat is een Slim Logistiek Bedrijventerrein?

Het concept gaat uit van een doorgedreven vorm van samenwerking tussen bedrijven actief op een bedrijventerrein. De klassiek economische functies binnen een bedrijf worden losgekoppeld en gehergroepeerd op het slim terrein. Concreet wil dit zeggen dat een bedrijventerrein totaal anders wordt vormgegeven. De 'voordeur' van het terrein wordt gevormd door een transporthub met daarbovenop kantoorruimtes die onder andere een shared services center (SSC) huisvesten. Binnen het terrein bevinden zich de magazijnen en/of werkplaatsen van de individuele bedrijven, ontdaan dus van transport en kantoorinfrastructuur. De individuele bedrijven maken voor in- en uitgaand transport gebruik van de transporthub die gecoördineerd wordt vanuit het SSC. Het transport op het terrein zelf gebeurt door een intern transportsysteem. Naast de sturing van het transport gaat de dienstverlening van het SSC in principe veel verder. De bedrijven actief op het terrein kunnen voor een ruime waaier aan diensten terecht bij het SSC, zodat heel wat administratieve taken kunnen afgestoten worden.

Wat zijn de voordelen van een Slim Logistiek Bedrijventerrein?

Door de geografische hergroepering van de economische functies heeft het terrein een veel kleinere ruimtebehoefte. Afhankelijk van het gekozen model kan van de helft tot $\frac{3}{4}$ bespaard worden ten opzichte van een huidige terreinontwikkeling. Interessant is dat dit ook tegen een fors lager investeringsbedrag kan. De besparing kan oplopen van 20 tot bijna 40%, omgekeerd evenredig met de ruimtebesparing.

Verder zal door het bundelen van de goederenstromen de logistieke druk op ons wegennet fors verminderen. Indien

ook de multimodaliteit van het terrein wordt uitgebouwd zal het effect op ons verkeer enkel maar toenemen.

Welke voordelen biedt dit de bedrijven?

De bedrijven betalen het SSC per gepresteerde eenheid zodat hun individuele kostenstructuur wijzigt. Heel wat vaste kosten worden variabel wat in de meeste gevallen een netto besparing oplevert. Bovendien participeren de deelnemende bedrijven in het SSC zodat de in winst omgezette schaalvoordelen (bijvoorbeeld de bundeling van goederenstromen) terugvloeien naar de individuele bedrijven. Door zich te fysiek en functioneel te groeperen ontstaan er extra opportuniteiten: een multi-inzetbare personeelspool. Door op het terrein een personeelspool beschikbaar te hebben kunnen pieken in het werk makkelijk opgevangen door ervaren personeel.

EXTENDED GATEWAY & INFRASTRUCTUUR

Zoals hierboven al vermeld is een essentieel onderdeel van een efficiënte logistieke sector om de goederenstromen te bundelen, en lege vrachten te vermijden. In 2010 al werd POM Antwerpen laureaat in de Air Chase Competition van de Vereniging voor Inkoop en Bedrijfslogistiek voor haar inspanningen om meerdere verladers te doen samenwerken op logistiek vlak. Het bundelen van goederenstromen en het promoten van multimodaliteit is een belangrijke actielijn in het project.

Bundelen goederenstromen - Integrated Chocolates Platform

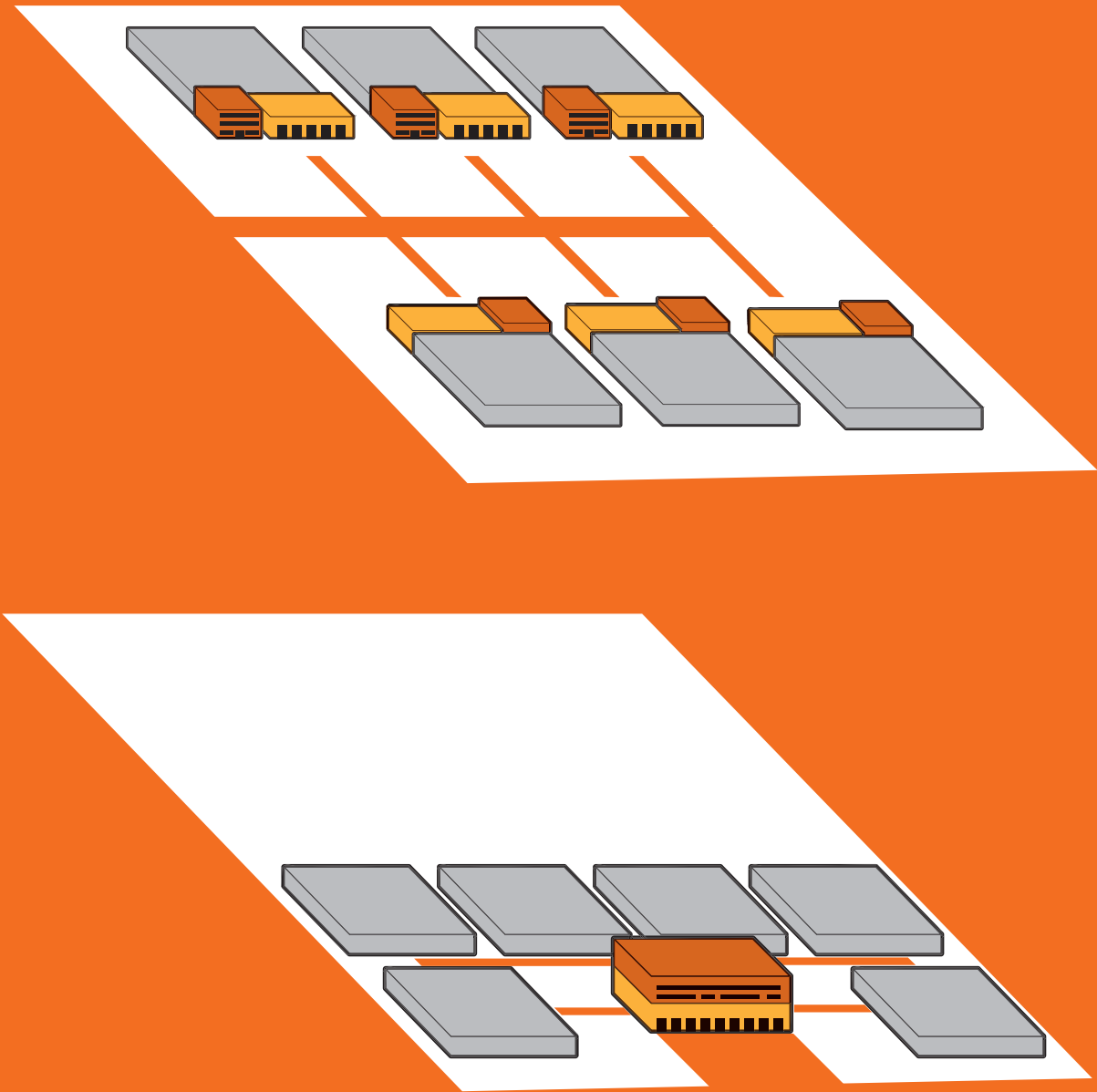
Het project waarvoor POM in de bloemen werd gezet ging specifiek om pralinefabrikant Gudrun en zoetwarendistributeur Leaf Distribution, burens op een industrieterrein in Lier, die door onze tussenkomst beslisten om magazijnruimte te gaan delen. Hierdoor konden over- en weer transporten naar een extern magazijn vermeden worden met het evidente gevolg: minder voertuigkilometers, dus minder uitstoot en minder vrachtwagens op de weg.

Tijdens de projectperiode werd echter duidelijk dat de supply chain van de Belgische chocolade-industrie zeer versnipperd is en dus heel wat bundelingpotentieel heeft. Bovendien nearshoren heel wat producenten een deel van hun logistieke activiteiten (zoals co-packing). Dit heeft niet

***Slim logistiek
bedrijventerrein***

- BESCHIKBARE OPPERVLAKTE
- LAADRUIMTE
- ADMINISTRATIE
- MAGAZIJN

alleen impact op maatschappelijk nutteloze vrachtwagenkilometers, ook de binnenlandse tewerkstelling lijdt daaronder.

Het besef dat de relatieve kleinschaligheid en versnippering hier wellicht een belangrijk aandeel in hebben was de basis voor het project Integrated Chocolates Platform. Door niet alleen de goederenstromen van de verschillende chocolade en pralineproducerende bedrijven te bundelen, maar ze ook te centraliseren komen schaalvoordelen binnen handbereik waardoor de binnenlandse logistieke handling terug competitief is tegen het lage loonkost alternatief in Oost-Europa. Dit project loopt nog tot einde maart 2012.

Multimodaliteit “onbekend is onbemand”

De provincie Antwerpen is een belangrijke draaischijf in het wereldwijde logistieke weefsel. Met de Antwerpse haven hebben we één van de belangrijkste toegangspoor-ten (import én export) van Europa binnen handbereik. Dit creëert naast welvaart ook een gigantische goederenstroom. Heel veel van die goederen waaiert uit over Europese bestemmingen. Hierdoor komt ons transportnetwerk, en dan vooral ons wegennet onder grote druk te staan. Dit heeft uiteraard ook rechtstreekse impact op de lokale kleine en middelgrote bedrijven – een belangrijke schakel in ons economisch weefsel. Deze ondernemingen maken traditioneel meestal gebruik van wegtransport.

Het vooroordeel dat alternatieve transportmodi zoals trein of binnenvaart niet geschikt zijn voor KMO's, is maar deels waar. De dienstverlening die wordt aangeboden op terminals is er net op gericht om vanuit een hubfunctie stromen te verzamelen en te schakelen tussen de verschillende transportmodi. Dus, een bedrijf dat bijvoorbeeld wekelijks één container te transporteren heeft kan via de dienstverlening van een open acces terminal perfect gebruik maken van spoor of binnenvaart door als het ware mee te liften op bestaande stromen waar vaak nog wat capaciteit beschikbaar is.

Met de terminaltour op 4 mei was het expliciet de bedoeling om de drempel naar die verschillende inland-terminals te verlagen en kleinere bedrijven kennis te laten maken met hun dienstverlening. Om dat mogelijk te maken organiseerden we een rondrit langsheen de acht verschillende inland open acces terminals in onze provincie. Op de

bus kregen de deelnemers tekst en uitleg van de terminaluitbaters en op elke terminal was er een korte rondleiding.

KENNIS & INNOVATIE

POM Antwerpen wil natuurlijk ook invulling geven aan de innovatieve kijk op de interface van een logistiek bedrijventerrein. In deze fase moet de randvoorwaarden worden uitgedacht. Met de uitbouw van een masterplan willen we dus een aantal potentiële locaties aan een grondig onderzoek onderwerpen alvorens een definitieve locatiekeuze te maken. Het masterplan zal uiteindelijk ook de blauwdruk vormen voor het uiteindelijk te realiseren terrein.

De expertise die POM Antwerpen ondertussen heeft opgebouwd in het kader van de optimodale showcase slimme logistiek uitdragen is een belangrijke drijfveer. Omdat elke terrein wordt gedetermineerd door zijn specifieke situatie (locatie, omgevingsfactoren, ...) is ook elke ontwikkeling anders. Toch is het nu al duidelijk dat er een aantal elementen zijn die telkens zullen terugkomen en dus onafhankelijk zijn van exogene factoren.

Met al die elementen gaan we aan de slag om een generiek draaiboek op te stellen. Op die manier kunnen nieuwe projecten makkelijk instappen. Daarnaast is het ook niet langer nodig veel tijd en middelen te steken in de 'vaste' elementen en kan er gefocust worden op de variabele locatie- en situatiegebonden factoren.

MARKETING & MARKTORGANISATIE

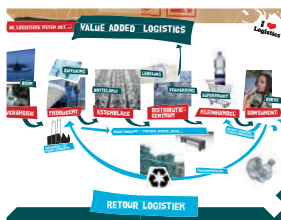
De resterende actiedomeinen realiseerde POM Antwerpen in samenwerking met andere, in die domeinen meer gespecialiseerde partijen.

Belangrijke doelstelling binnen de actielijn Marketing is het motiveren van jongeren om te kiezen voor een studierichting of carrière in de logistieke sector.

Move Your World

In navolging van de werkzaamheden in de provincies Limburg en Oost-Vlaanderen publiceerde ook POM Antwerpen in afstemming met Stad Antwerpen en RTC de brochure 'Move Your World'. Niet alleen bevat deze enkele getuigenissen van jonge werknemers uit de sector, ook lijst

ze alle scholen op die in deze provincie relevante opleidingen aanbieden. In afstemming met de RESOC's en RTC zal deze brochure in de scholen verspreid worden.

Infodagen Logistiek – The Flow

Onderzoek wijst uit dat de studiekeuze van jongeren niet zelden wordt bepaald door het enthousiasme van de leerkracht die een bepaald vak geeft. Belangrijker dan het informeren van leerlingen, is dan ook het bereiken van leerkrachten en hen voldoende materiaal aanreiken opdat zij hun lessen logistiek boeiend kunnen brengen. Precies dat was het opzet van twee infosessies die – opnieuw in samenwerking met stad en RTC – werden opgetuigd.

De eerste sessie vond plaats op 28 september 2011 en bood een forum aan 'The Flow', een uniek lespakket ontwikkeld door MOW. Dit lespakket werd door de proefscholen zeer enthousiast onthaald. Aangezien het MOW ontbeert aan middelen om 'The Flow' in grote getale te drukken en tot in de scholen te brengen, zal POM Antwerpen deze kosten op zich nemen vanuit het EFRO 386 project, waar we in het kader van drukwerk nog over voldoende middelen beschikken.

Op 26 oktober vond in het Havencentrum de tweede infosessie plaats. In navolging van POM Oost-Vlaanderen organiseerden we een logistieke beurs waarop leerkrachten vertrouwd werden gemaakt met lespakketten, cursusmateriaal en informatieve websites. Van alle materiaal werden fiches gemaakt die we bundelden in een catalogoog. Aansluitend konden de participerende leerkrachten op bedrijfsbezoek bij Nova Fashion.

Voor beide evenementen telden we steeds bijna 60 ingeschrevenen. Deelnemers bleken erg enthousiast.

52 scholen gaven intussen aan het lespakket 'The Flow' te willen ontvangen voor hun leerlingen. Scholen worden hiertoe uitgenodigd door de stad Antwerpen, het RTC, de

RESOC's en de website www.pienternet.be van POM Antwerpen die zich richt tot leerkrachten en leerlingen derde graad.

Studienamiddag Competentiemanagement

Het LPA wil de logistieke sector op duurzame verankeren in de provincie. Jonge mensen aanmoedigen om te kiezen voor een job in de sector, is daarin een belangrijk aandachtspunt. Maar minstens even belangrijk is het om bedrijven aan te moedigen aantrekkelijke werkgevers te zijn. POM Antwerpen gaf op 30 november 2011 daarom een forum aan enkele organisaties die met steun van ESF de voorbije jaren enkele projecten inzake competentie management uitwerkten.

Concreet gaat het om de Talenten Trotter ontwikkeld door SERR Oost-Vlaanderen die de ervaringen van bedrijven inzake competentie management bundelt. Een getuigenis van het bedrijf Van Gansewinkel vertaalt de bevindingen naar de werkvloer. Daarnaast gaven we ook het woord aan RESOC Kempen en RESOC Mechelen die hun CompetentieCompagnon voorstelden gekoppeld aan een getuigenis van Spar. Ook hier gaat het om een praktisch instrument dat tips over competentie management verstrekt op basis van het wedervaren van verschillende bedrijven.

Het geheel werd ingeleid door professor Lou Van Beldondck (Antwerp Management School) die in België als de autoriteit op vlak van competentie management geldt. Er waren 65 deelnemers.

3.4 PIENTERNET

De website www.pienternet.be informeert al sinds 1998 jongeren over de economische situatie vandaag en over hoe ze hun kansen op de arbeidsmarkt kunnen vergroten. Verder scherpt Pienternet vaardigheden aan die in het studie- en professionele leven van jongeren goed van pas komen.

De site bereikt een 2000-tal jongeren per dag. De gemiddelde leeftijd van de gebruikers is 18 jaar.

De Pienternet website alsook de Oh My Guide Facebook applicatie zijn een ontwerp van Design is Dead.

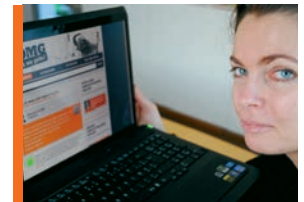
Pienternet was in 1998 een voorloper op het gebied van online informeren van jongeren en ook nu blijft het mee met de online trends.

FACEBOOKAPPLICATIE “OH MY GUIDE”

Op de [OMG-Facebookpagina](#) beantwoordt een team van professionele coaches vragen van jongeren over studeren (middelbaar onderwijs), verder studeren en werken. Op die manier is het een eenvoudig te gebruiken steuntje voor al wie op Facebook zit.

WE ARE CHEMISTRY WEBSITE

Pienternet ontwikkelde de website www.wearechemistry.be om jongeren warm te maken voor een job in de chemische sector. Bij de site horen ook een Twitteraccount en een Facebookpagina.

#4

INVESTERINGS PROMOTIE

P.42

4.1

P.44

GEFEEFEREERDE RELATIE
MET CHONGQING

4.2

P.46

PROJECTEN, OPLEIDING
EN BEWUSTMAKING

4.3

P.47

INVESTERINGSPROJECTEN

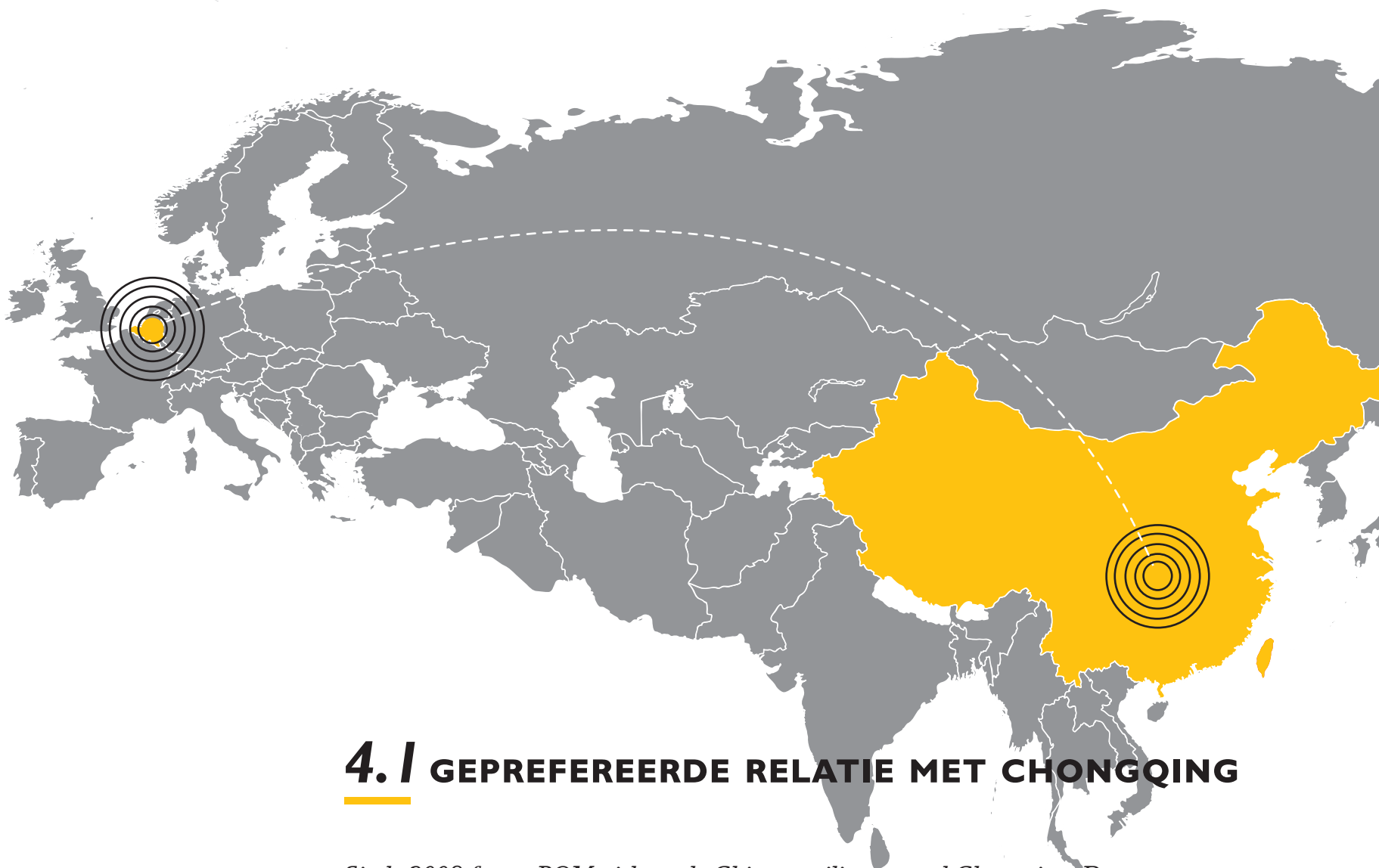
4.4

P.47

RETAINMENT

P.47

POM Antwerpen gelooft in een sterke lokale economie en ondersteunt deze via de creatie van bedrijfsruimte en diverse initiatieven rond ondernemen. Maar evengoed verdient het aantrekken van buitenlandse investeringen onze aandacht. Het blijvend aantrekken van nieuwe investeringen uit het buitenland zorgt namelijk voor instroom van geld en een verhoogde werkgelegenheid. Onze organisatie trekt resoluut de kaart van de provincie Antwerpen als gedroomde uitvalsbasis om de Europese markt te bewerken. Het is verder ook van groot belang de aanwezige buitenlandse bedrijven te verankeren in onze regio.

4. | GEPREFEREERDE RELATIE MET CHONGQING

Sinds 2008 focust POM zich op de Chinese miljoenenstad Chongqing. Deze economische groeipool ligt in het zuidwesten van China, aan de oever van de Yangtze en telt maar liefst 32 miljoen inwoners. Met zijn haven en landinwaartse ligging vormt Chongqing een hub naar het westen van China. Sterke sectoren zijn de automobielenindustrie, chemie en farmacie, logistiek en equipment. Chongqing is één van de vier Chinese stadsprovincies: regio's die onder de directe bevoegdheid van de centrale overheid vallen. Dat betekent dat lokale bedrijven kunnen rekenen op sterke ondersteuning bij hun internationale expansieplannen. Onze focus op Chongqing neemt niet weg dat we nog steeds goede economisch contacten onderhouden met de andere metropool, Tianjin.

In 2010 stelde POM een economische vertegenwoordiger ter plaatse aan, Zeng Su. Deze werkt nauw samen met de plaatselijke economische organisaties en onderhoudt veelvuldige contacten met de bedrijven.

Om onze goede relatie met Chongqing te bestendigen, ondertekenden gouverneur Berx, gedeputeerde en voorzitter POM Koen Helsen en Huang Qifan, burgemeester van Chongqing een verzusteringsakkoord. Deze ondertekening had plaats tijdens de prinselijke missie van oktober 2011, in aanwezigheid van Z.K.H. Prins Filip en tal van Belgische prominenten.

Het ontvangen van delegaties is de perfecte manier om de banden met Chongqing te versterken en de Antwerpse regio te promoten naar potentiële buitenlandse investeerders, ook naar de andere Chinese regio waar POM al jaren op inzet, nl. Tianjin. POM Antwerpen verwelkomde in 2011 volgende delegaties:

- Maart 2011
Logistieke delegatie van 40 personen die Antwerpse logistieke spelers ontmoetten
- Mei 2011
High-level overheidsdelegatie n.a.v. officiële voorstelling spoorverbinding Antwerpen-Chongqing

- Augustus 2011
Farma-delegatie van 10 personen met een introductie en bezoek van de Antwerpse farma-valley
- September 2011
Delegatie FAO Chongqing ter voorbereiding van de verzustering
- Oktober 2011
Delegatie Bonded Port van 14 personen met een introductie en rondleiding bij de Hoge Raad voor Diamant (HRD)
- November 2011
Medical equipmentdelegatie van 22 personen

Door het in contact brengen en bevorderen van samenwerking tussen Chinese en Antwerpse organisaties kan POM de troeven van onze regio in de verf zetten. Volgende organisaties konden rekenen op onze lokale vertegenwoordiger Zeng Su:

- Diamantsector (HRD)
- Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen & APEC (opleidingen rond haven)
- Universiteit Antwerpen & Antwerp Management School
- Private spelers: (o.a. EMC)

4.2 PROJECTEN, OPLEIDING EN BEWUSTMAKING ROND CHINA

Onze focus op Chongqing neemt niet weg dat we nog steeds goede economisch contacten onderhouden met Tianjin. Verder werkte POM ook een aantal projecten uit rond bewustmaking en opleiding en startte enkele concrete economische initiatieven. Dit gebeurt altijd in afstemming en samenwerking met andere actoren.

- **Spoorverbinding Antwerpen – Chongqing**
In 2010 rees het idee bij POM, het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en de Belgische Administratie der Douane & Accijnzen een green lane per spoor te realiseren tussen Antwerpen en Chongqing. De voordelen liggen voor de hand: een snelle, veilige verbinding gegarandeerd door logistieke spelers die erkend worden voor hun kwalitatieve aanpak door de douaneautoriteiten. Dit resulteert in een minimum aan controles en douaneformaliteiten.

Op 9 mei 2011 werd dit ambitieuze project officieel voorgesteld vanop de Combinant terminal in de haven van Antwerpen. Dit werd gecombineerd met een seminarie voor logistieke spelers en productiebedrijven met interesse in China

Tijdens de prinselijke missie, op 25 oktober 2011, vertrok de eerste trein vanuit Chongqing via de green trade lane naar Antwerpen. Momenteel is er voor deze spoorverbinding vooral interesse van enkele grote chemische en IT bedrijven.

- **Werkgroep “succesvolle Chinese bedrijven in Antwerpen”**
POM Antwerpen en Prof Paul Matthyssens zoeken in samenwerking met een 15-tal dienstverleners uit verschillende disciplines naar de optimale begeleiding van potentiële Chinese investeerders zodat ze niet alleen voor Antwerpen kiezen als uitvalsbasis voor hun Europese activiteiten, maar dat ook op een succesvolle wijze doen met een lange termijnstrategie. Hieruit groeide het idee om een opleiding ‘businessplan’ op te starten voor Chinese managers wat nu volop

wordt uitgewerkt met de Antwerp Management School onder de “Be Successful in Europe” (BESE) opleiding.

- **The Antwerp Forum**
In november 2011 was POM Antwerpen hoofdpartner van een tweedaags forum georganiseerd door Belgisch Chinese Kamer van Koophandel (BCECC) en de Antwerp Management School met steun van FIT. Hoofddoel was het promoten van de regio naar delegaties uit Chongqing en Tianjin.

BUITENLANDSE BEZOEKEN

Bovenstaande projecten werden uitgebreid besproken en voorgesteld tijdens de verschillende bezoeken van POM Antwerpen aan Chongqing en Tianjin. Telkens werden geïnteresseerde lokale partners geïdentificeerd waarmee de projecten verder zullen uitgewerkt en gepromoot worden.

- **Maart 2011**
Vijfdaagse bezoek aan Chongqing, samen met vertegenwoordiger van de Belgische Administratie der Douane & Accijnzen
- **Juni 2011**
Promotieseminarie in Dusseldorf voor de Chinese gemeenschap en Duitse bedrijven met een Chinese link. In samenwerking met GHA en de Deutsch-Chinesische Wirtschaftsvereinigung (DCW) werden interessante douaneaspecten in de haven van Antwerpen voor Chinese cargo voorgesteld.
- **Juli 2011**
Vorbereidende missie (vijf dagen) naar Chongqing en Tianjin
- **Oktober 2011**
Acht daagse missie naar Chongqing en Tianjin, samen met gouverneur Berx en aansluiting bij de prinselijke missie. Doelstelling was om onze bevoorrechte relaties met Tianjin en Chongqing in de kijker te zetten, projecten en programma's op hoog niveau te bespreken

en de verzustering met Chongqing te bekrachtigen. Daarnaast organiseerde POM ook twee seminars in Chongqing: seminarie rond chemie i.s.m. essenscia, het seminarie rond de spoorverbinding i.s.m. GHA, de Belgische douane, BCECC en essenscia).

4.3 INVESTERINGSPROJECTEN

Onze hoofddoelstelling blijft het aantrekken van nieuwe investeringen naar Antwerpen. Zo werden we afgelopen jaar geconsulteerd door Indische, Chinese en Nederlandse bedrijven, alsook buitenlandse bedrijven die

De versterkte vriendschap tussen Antwerpen en Chongqing werd gevierd op de “Party to celebrate friendship Antwerp-Chongqing”

reeds vestiging hebben in Antwerpen om een nieuwe investering te bekijken. POM focust zich vooral op de sectoren chemie, logistiek en farma.

4.4 RETAINMENT

POM Antwerpen besteedt ook aandacht aan de buitenlandse bedrijven die al kozen voor onze regio. Cijfers tonen immers aan dat 75% van de buitenlandse investeringen uitbreidingsdossiers zijn. Vooral via bedrijfsbezoeken, het begeleiden van delegaties en netwerkevenementen willen we voeling houden met deze bedrijven. Zij vormen immers de perfecte ambassadeurs om de

voordelen van investeren in onze regio aan te prijzen. En dit doen we niet enkel voor China. Zo organiseerden we in september 2011 met steun van de Amerikaanse ambassade en AMCHAM een netwerkevent voor Amerikaanse bedrijven met een bezoek aan de tentoonstelling ‘De Modernen’ in aanwezigheid van gouverneur Berx en Amerikaans ambassadeur Howard Gutman.

15.330
681.140
81.688,4
190,50
26.020,89

16.367,05

9.400,14

9.400,14

495,02
24.862,76

1.149.354,06

0,00 H

0,00S
0,00 H

49.

1.139.343

0,00

49,40
73.713,76

1,53

1,53

#5

FEITEN & CIJFERS

In dit laatste hoofdstuk presenteren we POM Antwerpen in feiten en cijfers. Zoals u merkt, is POM een groeiende organisatie: onze werknemers zijn gemotiveerd en we mochten in 2011 drie nieuwe personeelsleden verwelkomen. De jaarrekening toont verder een financieel gezond bedrijf dat de nodige inkomsten genereert. Het bestuur is een afspiegeling van de democratisch gekozen provincieraad, aangevuld met de sociale partners.

5.1 BESTUURSORGANEN

Raad van bestuur

De raad van bestuur heeft de meest uitgebreide bevoegdheden om alle nuttige of noodzakelijke handelingen te verrichten om het doel van de POM Antwerpen te verwezenlijken. In 2011 telde de raad van bestuur 18 leden, waarvan 9 leden met een politiek mandaat en 9 af-

gevaardigden vanuit de sociale partners (5 hiervan zetelen als adviseur). De raad van bestuur werd 7 keer samengeroepen.

De samenstelling van onze raad van bestuur zag er in 2011 als volgt uit.

PUBLIEKE SECTOR

DE HEER
KOEN HEUSEN
(OPEN VLD) VOORZITTER

DE HEER LUDO HEUSEN*
(CD&V) 1ste ONDERVOORZITTER

DE HEER
RIK ROTTGER
(SPA) 2de ONDERVOORZITTER

DE HEER
FRANK GEUDENS
(SPA)

DE HEER
RAF LIEDTST
(VLAMIS BELANG)

MEVROUW
TINNE MUYSHONDT
(CD&V)

DE HEER
BART VAN HOVE
(VLAMIS BELANG)

DE HEER
STEVEN VOLLEBERGH
(VLAMIS BELANG)

DE HEER
LUC VUYLSTEKE DE
LAPS
(CD&V)

SOCIALE PARTNERS

DE HEER
PETER AERTS
(UNIZO ANTWERPEN)

DE HEER
HERMAN HERREMANS
(ACV VERBOND MECHELEN-RUPEL)

DE HEER LUC LUWEL
(VOXA KAKER VAN KOOPHANDEL
ANTWERPEN-WAASLAND)

DE HEER
DIRK SCHOETERS
(ABVV REGIO ANTWERPEN)

ADVISEURS

MEVROUW
ILSE DIELEN
(ACV REGIO ANTWERPEN)

DE HEER JOERI HENS
(ABVV REGIO MECHELEN EN KENFEN)

DE HEER
JAN HENDRICKX
(VOXA KAKER VAN KOOPHANDEL
KENFEN)

DE HEER ERIC KESSELS
(VOXA KAKER VAN KOOPHANDEL
MECHELEN)

DE HEER
GERT VAN DE MOORTE
(BOERENBOND PROVINCIE ANTWERPEN)

*In december 2011 werd Ludo Heusen opgevolgd door Marc Wellens (CD&V).

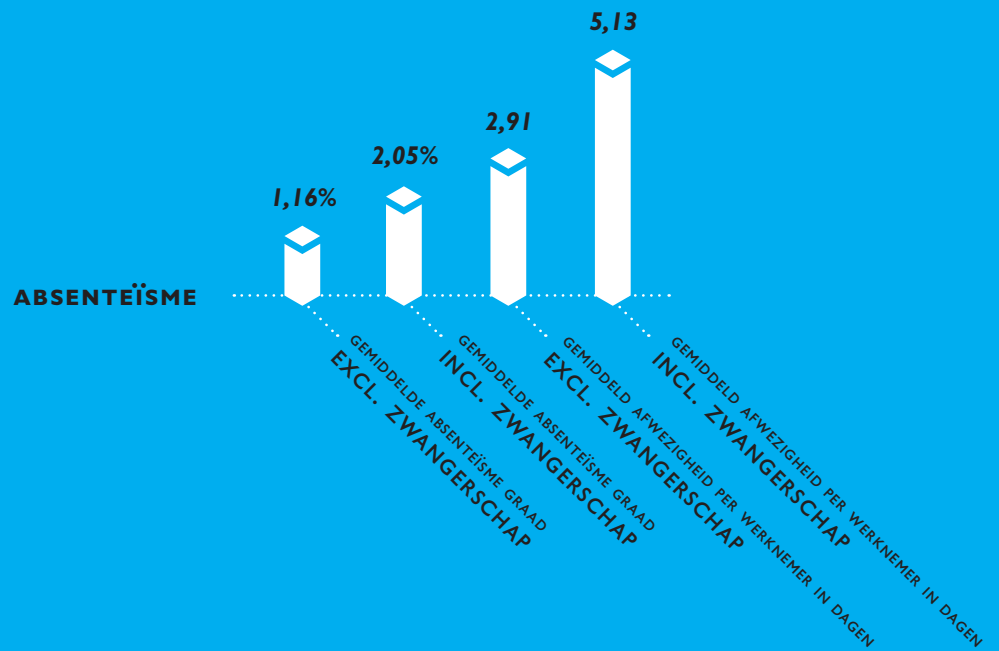
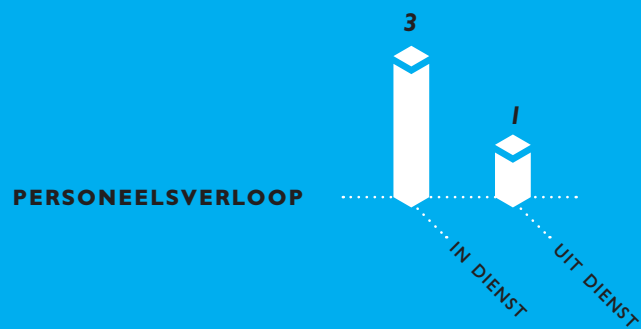
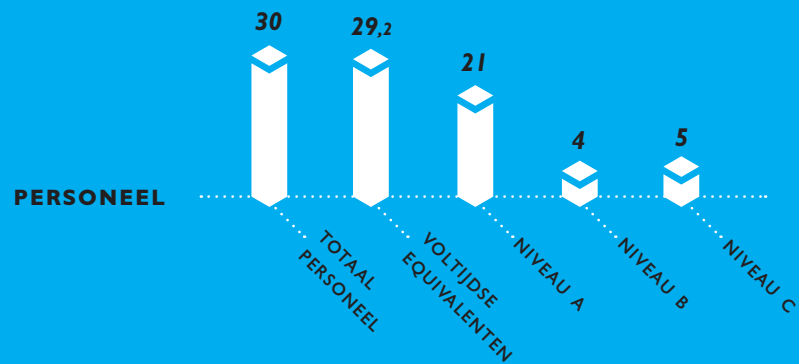
Directiecomite

Het directiecomité is gelast met het dagelijks bestuur en de spoedeisende maatregelen. Het zorgt voor de uitvoering van de beleidslijnen die door de raad van bestuur worden bepaald. De voorzitter en de ondervoorzitters

van de raad van bestuur vormen het directiecomité, bijgestaan met raadgevende stem door de directeur van POM en het departementshoofd economie van de provincie. Het directiecomité kwam 8 keer samen in 2011.

5.2 PERSONEEL

POM Antwerpen kan rekenen op een team van gemotiveerde medewerkers die onze projecten op een gedreven manier uitwerken en uitdragen. Op 31 december 2011 had POM 30 personeelsleden in dienst. In de loop van het jaar verwelkomde POM drie nieuwe krachten en nam afscheid van één gepensioneerd medewerker.

5.3 GEMEENTEPROFIELEN

POM Antwerpen verzorgt sedert jaren de Gemeenteprofielen. Een publicatie met daarin per gemeente een aantal relevante statistische reeksen, op een zo bevatelijk mogelijk wijze vormgegeven. Vanaf dit jaar nemen we ook een overzicht op van startende en stoppende en falende ondernemingen. Op die manier krijgt de lezer inzicht in de ondernemersdynamiek binnen zijn gemeente, die vaak een weerspiegeling is van een aantal lokale en maatschappelijk factoren.

De gemeenteprofielen worden in principe, afhankelijk van de beschikbaarheid van actueel statistisch materiaal, twee maal per jaar verspreid. Een editie wordt als magazine onder de gemeenten verspreid, de halfjaarlijkse

update is alleen te raadplegen – en dus ook afdrukbaar – via de website www.pomantwerpen.be

Het datamateriaal dat we verkrijgen voor de realisatie van de gemeenteprofielen geeft ons ook de mogelijkheid voldoende input te geven voor de ruimverspreide nieuwsbrief van ERSV. Deze nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar en steunt in grote mate op de input vanuit POM.

5.4 JAARREKENING

Het toezicht op de financiële toestand en op de jaarrekeningen wordt opgedragen aan een revisor, lid van het instituut voor bedrijfsrevisoren, die door de Provincieraad wordt aangesteld voor een hernieuwbare periode van drie jaar. In 2011 was de bevoegde commissaris Bart Meynendonckx (PKF Bedrijfsrevisoren CVBA).

Op 30 april 2012 ontving POM Antwerpen het verslag van de commissaris van de jaarrekening zonder voorbehoud.

Het positief resultaat zal worden overgedragen naar het rollend investeringsfonds.

BALANS ACTIVA

	2010	2011
• VASTE ACTIVA	• 2.726.533	• 3.321.231
• VLOTTENDE ACTIVA	•	•
Vorraden gronden, incl infrastructuur	12.899.880	11.629.946
Vorderingen debiteuren en subsidies	6.342.709	9.573.396
Vorderingen grondverkoop	3.394.760	3.707.206
Tijdelijke geldbeleggingen	1.267.000	0
Beschikbare liquide middelen	5.657.593	2.746.518
Overlopende rekeningen	28.582	61.341
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	29.590.524	27.718.408
• TOTAAL ACTIVA	• 32.317.057	• 31.039.639

PASSIVA

	2010	2011
• EIGEN VERMOGEN (NA RESULTAATTOEWIJZING)	•	•
Beginvermogen	247.894	247.894
Reserves	8.396.372	12.577.232
Kapitaalsubsidies	143.750	922.226
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	8.788.015	13.747.351
• VOORZIENINGEN	• 6.514.958	• 2.011.901
• SCHULDEN	•	•
Op meer dan één jaar	1.391.244	124.840
Op hoogstens één jaar	10.246.909	9.707.261
Overlopende rekeningen	5.375.930	5.448.286
TOTAAL VREEMD VERMOGEN	17.014.083	15.280.388
• TOTAAL PASSIVA	• 32.317.057	• 31.039.639

OPBRENGSTEN

	2011
● ALGEMENE WERKING	● 1.796.625
● SPECIFIEKE PROJECTEN	●
Programmatoelagen Provincie	1.330.060
Subsidies Vlaamse Gemeenschap	2.749.507
Subsidies Europa	441.192
Subsidies en bijdragen Gemeente	105.149
● INTREST EN KAPITAALSUBSIDIES PROJECTEN	● 221.909
● GRONDONTWIKKELING	● 1.337.678
● DOORREKENING VAN DIENSTEN EN KOSTEN M.B.T.	● 1.194.810
● ANDERE OPBRENGSTEN	● 6.428.312
Terugname voorzieningen	6.014.958
Andere	413.354
● TOTAAL OPBRENGSTEN	● 15.605.242

KOSTEN

	2011
● GRONDAANKOPEN	● 3.458.102
● DIVERSE GOEDEREN EN DIENSTEN	● 4.248.922
● PERSONEELSKOST	● 2.075.574
● AFSCHRIJVINGEN EN VOORZIENINGEN	● 1.610.036
● ANDERE BEDRIJFSKOSTEN	● 30.794
● UITZONDERLIJKE KOSTEN	● 953
● TOTAAL KOSTEN	● 11.424.382

